

PORGazeen 16

Časopis studentů Prvního Obnoveného Reálného Gymnázia * Ročník IV * Cena 10 Kč

Rozhovor s N. Lauberem

Comics

Šachy

POUZE PREZENČNĚ

Reportáž z GJM

Literární příloha

Plechý II.

SOUTĚŽ

Udání

PORGZEEN

Časopis studentů Prvního Obnoveného Reálného Gymnázia

16. číslo PORGazeenu (IV. ročník) vychází
19. prosince 1997**Šéfredaktor**

Přemysl Matějček

Zástupci šéfredaktora

Lukáš Honzák

Ondřej Pečený

Redakce

(in alphabetical order)

Michal Doležal

Magda Fialová

Lukáš Honzák

Jaroslav Mojžíš

Ondřej Pečený

Alena Taxová

Hanka Třeščíková

Ondřej Zátka

Externí spolupracovníci

Jakub Krč

Martin Válašek

Andrej Plecháček

Grafická úprava & sazba

Lukáš Honzák

Jazyková úprava

Přemysl Matějček

Cena výtisku

10 Kč

PředplatnéNeposkytuje se z důvodů nepravidelného vycházení
časopisu**Jak přispět do PORGazeenu ???**

Napište příspěvek a

1) Pošlete jej na adresu školy:

PORG - Lindnerova 3, Praha 8, 180 00

2) Předajte jej některému z redaktorů

Autoři dostávají jeden výtisk zdarma Uzávěrka 17. PORGazeenu: **12. února****OBSAH**

POUZE PREZENTACE

Úvodník

Zas jedny tradiční vánoce 3

O smyslu PORGazeenu ..... 4**Ze Života a Smrti školy**

Glosy 5

Slovníkové redakci PORGazeenu 8

Co všechno se můžeme dočíst 8

„Je cosi shnilého“ 9

Reportáž + rozhovor

Gymnasium Jižní Město 12

Rozhovor s Nico Lauberem 10

Tvorba

Plechackovy (ne)Plechky 6

Vánoční nálada 20

Udání 22

Kultura

Pražský Výběr na PORGu 16

Magické noci počal čas 17

Ostatní

Šachy 18

Poslední Literární bařiny 23

**Názory uvedené v článkách
zde otištěných nemusí nutně
vyjadřovat názor redakce !!!****PORGazeen číslo 16 vychází
za vydatné podpory nadace
OPEN SOCIETY FUND,
od níž redakce dostala grant na výrobu
časopisu.
Děkujeme**

Zas jedny tradiční Vánoce

Tak, a máme to tady. Dnes (7.12.) napadl první snůh a nehledě na to, že hned roztál, je nad slunce jasné, že Vánoce se blíží mílovými kroky. Vánoce - svátky klidu. Všichni se nacpe-me, zpijeme, dáme si pár hezkých dáreků a věcíček na pendrek, co hodně stojí. A hlavně budeme jednou v roce dělat, jak se máme všichni moc rádi. No, a jelikož i my vás máme rádi (nebo to alespoň velmi úspěšně předstíráme), tak jsme se rozhodli přijít se svou troškou do mlýna a vánoční PORGazeen (mimochodem už šestnáctý) je tu.

Kromě toho, že Vánoce jsou přede dveřmi, nás potkala další typická událost školního života. Ano, správně. Nové Hodnocení™ je za dveřmi. Ovoce našeho snažení se dostavilo a teď už jenom zbývá odpykat si všechny tresty za „dobré“ výsledky. Nu což, alespoň bude do Vánoc klid. Ale ve škole rozhodně klid není. Kdejaký VŮL má svoji představu o nové tváři školy, ale ta realizace asi taková sranda nebude. Ale doufáme, že vše zlé se v dobré obrátí, jak už tomu v posledních měsících bývá, a ne naopak. Nás však jen tak něco nerozhází.

A ačkoliv vláda padá a část politiků ostentativně lže, dělá mrtvé brouky, příp. prchá na Slovensko, kde je korupce téměř uzákoněná, tak my jdeme stále kupředu. A výše. A hlouběji. Auúúúúúú. Redakce se začíná relativně stabilizovat (až na jistou skupinu workoholiků a jiných pasivních buřičů) a PORGazeen dostává opět nový kabát. Slušivý, Adobeovský. Udělali jsme si pořádek, vrátil se vrchní inkvizitor a šotkové byli rituálně upáleni za sborového zpěvu „I'm Firestarter“. Méně příjemná zpráva je, že nám byl zkrácen grant, a tak jsme museli zmenšit rozsah na 28 stran. (Ale nejen proto, hlavně nám šlo o kvalitu. Rovněž uběhla jen velmi krátká doba od vydání minulého čísla, takže se příspěvky nedostavily v tak hojném počtu jako obvykle. Značnou

roli zřejmě také hraje zrušení „politické“ části, která tvořila většinu posledních tří čísel - viz. článek „O smyslu PORGazeenu“).

A právě díky tomuto úbytku článků politických se otevřel prostor pro studentskou tvorbu. Jasný prim zde hraje čtyřstránka Matěje Kotalíka s kritickým komentářem Martina Valáška. M. V. rovněž navázal na tradici pí prof. Svobodové a dodal tvorbu našich sekundánů. Když už jsme u těch tradic, nesmíme opomenout další pokračování Plechackových (ne) Plech (jejich autor se v současné době nachází někde v Austrálii). K tvorbě ještě patří Přemkova vánoční „Vánoční povídka“. Pak tu máme podrobný výkladový slovník o Izraeli od S. Špačka, který si můžete číst od příštího čísla jako seriál.

Kulturní rubrika se nám rozrostla na dvě strany: na prvé je rozhovor s Pražským výběrem, na druhé recenze koncertu Plastiků od Kuby Krče. Další tradice, ve které úspěšně pokračujeme, je inkvizice pražských gymnázií - tentokrát Gymnasia Jižní Město (GJM), kde na nás byli moc a moc hodní (viz intro reportáže). Tradicí jsou šachy. Rozhodně by vám také neměla uniknout další tradiční rubrika - rozhovor. Tentokrát s Nico Lauberem.

Jediný malilililinko politický článek je udatná reakce Honzy Udatného (plnicího u nás nejen funkci knihovníka, ale, jak se ukázalo, i psychologa-amatéra) na rozhovor s V. Klausem z minulého čísla PORGazeenu.

Poslední, velmi tradiční tradicí jsou Glosy.

Jak jistě sami vidíte, tradičně se nám podařilo totálně zprofanovat slovo tradice. Tolik k obsahu.

Situace ve škole se vyvíjí, jak jsme si již zvykli, poměrně dramaticky. Počet prohlášení Křísu se k dnešnímu dni ustálil na dvaadvaceti, což už šlo pod průměr jednoho denně. Vzhledem k této skutečnosti je

dobré zmínit vznik nového fenoménu: VŮLu. Jest to důkazem, že humor na naší škole přes všechny pokusy ještě nevymizel („Red-VŮL vám dává křídla! Mámo, táto, v komoře je VŮL!“)...

Snad ještě vtipnější byla mediace, která proběhla jakožto vyústění loňských třenic na požadavek strany studentů. Vtip setkání byl v tom, že se ze studentů účastnil pouze jediný (Přemek). Kdepak asi všichni kritici „nepřístupnosti“ profesorského sboru byli? Kdepak byla např. bývalá Studentská rada? No nic... Dobré srdce školy, jak o něm psala např. naše bývalá umírající labuť (jinak též známá pod přezdívku „šerpa“), zřejmě chřadne a chřadne, až... (co až?)... až uchřadne.

Zanechme školy. Nenáviděnou (čtenáři nenáviděnou) tradicí úvodníků je zmínka o atmosféře redakční práce. Ta byla tentokrát velmi pohodová; zlí jazykové tvrdí, že to je proto, že zde nebyly dívky. Nebyly. K tomu je třeba dodat, že Alena z důvodů pokročilého workoholismu skončila s redakční prací. Abychom zaplnili tuto ztrátu, přijali jsme cenný přírůstek v osobě Ondřeje Zátky, jehož příspěvek (jinak též „dokument zásadního významu“) se někde v čísle nachází také.

Na tomto místě musíme opět poděkovat nakladatelství LIBRI s. r. o. za poskytnutí azylu a pozor!, slíbená soutěž je tu !!!!!!!!!

No, a na závěr: pište povídky, básně, eseje, recenze, zkrátka vše, co má nějaký význam! Jinak totiž hrozí, že prostor vyhrazený vašim dílům, která hodláme od příštího čísla tisknout v redakci Ondřeje Pečeného, naplní vlastní tvorbou on sám.

**Lukáš
Přemek
Ondřej P.**

O smyslu PORGazeenu

Věc, o které se musíme bezpodmínečně zmínit, je „aféra“ okolo placené reklamy. Víme, že mnozí byli zděšeni, když v minulém čísle v malém černém rámečku pod článkem pana Kalouse spatřil oznámení, že podobné příspěvky budou nadále uvěřejňovány toliko jako placená inzerce. Věřte tomu, že nejde o nahodilý krok, nýbrž o rozhodnutí, ke kterému jsme se chystali po několik čísel. Důvody, proč „politicko-agitační event. agitačně-politické články“ nebudeme běžně zařazovat, jsou následující:

Za prvé: **nedostatek místa**. V minulých třech číslech PORGazeenu zabíralo celkem sedmáct stránek (což je skoro jedno celé někdejší malé číslo) úvahy o tom, co se děje ve SPORG, kdo je komunista, kdo je pučista a kdo bolševik na naší škole, jaké jsou hlasovací pravomocí koho apod. Nejenže to zabralo spoustu času (minulé dvaatřicetistránkové číslo zkazilo našemu grafikovi prakticky celé podzimní prázdniny), ale bylo to i finančně neúnosné (sedm tisíc na jedno číslo je zkrátka strašlivě moc). Navíc, co bylo nejhorší, **měli jsme pocit, že snaší práce nikdo absolutně neváží**. Když jeden z autorů „politického“ příspěvku řekl, že je mu to jedno, jak dlouho to děláme, ale že to tam chce, a jestli s tím máme problémy, tak že to klidně zaplatí, přišli jsme na nápad s placenou reklamou... Ale neodblháme od hlavního principu: ukázalo se, že radikálně ubyly příspěvky z tvorby, ale třetinu každého čísla zabíraly výklady Organizačního řádu SPORG.

Za druhé: **nejsme školní věstník**. Tuto větu považujeme za nutné zopakovat: nejsme školní věstník, nejsme nástěnka. Nejsme ani placení z peněz školy. Výdaje nám hraří nadace Open Society Fund, jež nám poskytuje grant. Pravidla na získání tohoto grantu jsou dána. Šéfredaktor PORGazeenu je ochoten poskytnout třístránkový materiál, který posílal jako žádost o grant, ve kterém vysvětluje smysl našeho časopisu mimo jiné: „jde nám o poskytnutí místa pro začínající autory především z řad studentů, o kulturní příspěvky, rozhovory a také o cenné srovnání středních škol v Praze“ (viz reportáže z konkurenčních gymnázií). To znamená, že nejsme **povinni otiskovat cokoli**, co třeba i vzdáleně souvisí s PORG.

Za třetí: **orientace najinou, čtenářskou obec**. Jedním z hlavních důvodů, proč jsme se příspěvky typu „Od totality k demokracii a zpět“ nechťeli (a nechceme) otiskovat, je (vedle jejich místy nehorázně formy, často překračující hranici vkusu a ocitající se v pásmu žalovatelnosti) to, že jim drtivá většina našich čtenářů (kteří nechodí na všechny možné schůze komor SPORG ani na pedagogické rady) nemůže rozumět („kdo má být ten tlustokožec? Co má naše škola společného s Orwellem? Co mě má co zajímat nějaké hlasovací právo?“). Nemá příliš smysl otiskovat příspěvky (při zmíněných finančních a časových investicích), které mají význam pro čtyři až pět lidí.

A ještě poznámku k **cenzurě**. Cenzura, jak si lze přečíst v encyklopediích, znamená **kontrolu**. Cenzura jsou např. opravy pravopisných chyb, **cenzura je v přeneseném slova smyslu prostě výběr příspěvků**. To, že za komunistické éry nabylo toto slovo jiného významu (vyskrývání některých vět z knih apod.), je v současné době, kdy „cenzuru“ (a to doslova) provádí snad každé periodikum, pro nás **irrelevantní**. Schválně si zkuste do některých novin napsat příspěvek, který bude začínat slovy např. „prezident Havel je idiot“. Pravděpodobně budete mít úspěch jedině v deníku Republika, kam zase nemůže napsat (pravděpodobněji) větu „PHDr. Sládek je psychopatický rasista“.

Jakkoliv to může znít paradoxně, my jsme takovým „necenzorickým“ periodikem byli. Otiskovali jsme zkrátka vše, co jsme dostali. Po posouzení výše zmíněných skutečností jsme dospěli k názoru, že je tento postoj nutné změnit. Ocitli jsme se v situaci, kdy jsme stáli před rozhodováním: buď nadále otiskovat všechno (včetně nevkusných příspěvků plných osobních narázek, ustavujících prohlášení některých frakcí PřSPORG apod.), anebo se stát serióznějším časopisem, s právem výběru příspěvků, ale i s rizikem, že ztratíme důvěru některých přispěvatelů (což jsme asi ztratili - např. Křídlo svobody nám nedodalo do tohoto čísla jediný článek). Po úvaze jsme se (šéfredaktor, oba zástupci i redakce ve své většině) rozhodli pro druhou možnost.

Samozřejmě existuje výjimka pro „placenou inzerci“. **Nikdy** (alespoň pokud já budu v redakci PORGazeenu), nebudeme zasahovat do rozhovorů námi otištěných. To je podle našeho názoru za hranici novinářské etiky, za kterou nehodláme jít.

Nyní, s odstupem času, se ukazuje, že řešení tohoto problému „placenou inzercí“ **možná nebýlo ideální**. Nabízejí se i jiné eventuality - např. omezení „politických příspěvků“ co do místa, absolutní vyřazení příspěvků s tímto zaměřením ad. Ovšem i nadále toto řešení budeme zastávat, jelikož se zatím (přes určité protesty - viz např. příspěvek Honzy Udatného) osvědčilo.

Veškeré úvahy výše uvedené tedy shrnu do následujících tří vět: **Nejsme školní časopis, ale časopis studentů PORG, a jako takový si můžeme vybrat, co otiskneme. Nejsme ani placení školou, ale nadací O.S.F., a to za něco jiného, než jsou příspěvky typu „Cestování časem je možné“ (Pzeen 13). Podobné články budou dále uvěřejňovány pouze jako placené inzerce, pokud redakce nerozhodne jinak; tento stav bude trvat do té doby, než se změní redakce PORGazeenu nebo alespoň její celé vedení.**

A na závěr jednu poznámku: kdo za naším rozhodnutím o „placené inzerci“ vidí nějakou intervenci vedení školy či někoho jiného (předsedy PřSPORG, nějakého profesora, Batmana...), má asi nějaké fantasmagorické vize. Považujeme se za dostatečně silné osobnosti na to, abychom podobným tlakům (i tlakům z druhé strany) dokázali odolat.

Přemysl Matějček,
šéfredaktor

P .S. Ze všeho výše uvedeného by mělo být zřejmé, že se jedná o stanovisko redakce, přestože je článek podepsán pouze jednou osobou.

Pět let a sedm angličtinářů

Vzpomínám na to, jak ředitel Sucho-
mel před několika měsíci tvrdil, že za něm-
čináře Laubera bude jen těžko hledat od-
povídající náhradu. Jestli se mu to poda-
řilo nevím, na němčinu nechodím, ale že
by se pořádala nějaká germanistika pro
oktávu a další zájemce, mezi něž jsem loni
patřil i já, mi také není známo. Přesto mám
však z tohoto tvrzení zvláštní pocit. Sko-
ro jako by bylo důležitější být loajálním
než kvalitním profesorem. Má-li to tak být,
je na naší škole, alespoň co se tohoto pro-
blému týče, všechno v pořádku. Je-li
ovšem důležitější, být kvalitním profes-
orem (a myslím, že by mělo), pak rozhod-
ně všechno v pořádku není. Stěžuje-li si
například nějaká třída hromadně u ředite-
le na výuku jistého profesora, nepříjde
mi vkusné řešit to jeho přesunem do třídy
jiné s tajným přáním, "jen aby si také ná-
hodou nestěžovali". Nepřesvědčit se ale
za celé tři měsíce o tom, zda se na výuce
v onom předmětu pohnulo něco k lepší-
mu s nevyslovenou nadějí, že si možná
opravdu nebudou stěžovat, považuji za,
nezlobte se na mě, účelový nezájem. Do-
kud si nikdo nestěžuje, proč zbytečně če-
řit klidnou hladinu, není to tak?

Onehdá jsem slyšel jednu pěknou pří-
hodu ze života naší školy: jak jednou jed-
na studentka zachránila při konkursu naší
školy před jistou češtinářkou dotazem,
jaká je její oblíbená literární epocha. Ona,
tvrdíc, že baroko, nebyla schopna vzpo-
menout si na jediného českého barokního
autora. Asi to nebyl tak špatný nápad,
pouštět studenty ke konkursům. Doba se
ale, jak jsme v poslední době tolikrát sly-
šeli, změnila a s touto možností už nikdo
nepočítá. Ani profesori, ani studenti. Ti
první totiž nemají důvod si jakkoliv ztě-
žovat práci a ty druhé už nic takového ani
nenapadne. A tak se postupně stalo, že ze

tří českých angličtinářů naší školy je pou-
ze jeden pro výuku angličtiny aprobován.
Je to asi jako kdyby češtinu učil kdokoliv,
kdo tzv. umí česky. Zatím tato kvalifika-
ce nestačí a snad si to ani nedokážeme
představit. Zatím... Ještě, že si můžeme
alespoň do výroční zprávy hrdě napsat, že
anglický lektor byl vybrán z deseti zájem-
ců. Jaký to zájem o naši školu! Škoda jen,
že se hrnou pouze angličtí lektoři. Já sám
jsem za dobu svého studia na této škole
vystřídal angličtinářů sedm. To je na pět
let docela slušné číslo, připočtu-li k tomu
přibližně stejný počet rozdělaných, niko-
liv však dodělaných učebnic. Jaká to sys-
tematická výuka! Nevadí, nevadí, hlavně,
že je klid.

No nic, chtěl jsem jenom říct, že na-
příště by bylo lépe vyhazovat (já vím, milá
výroční zprávo, to tenkrát pouze vypršela
smlouva) ty profesory, za které se lepší
náhrada najde snadno, než ty, za které se
odpovídající náhrada najde jen s těži.

Jan Hon

Nevermore

V pátek 7. 11. jsme (skupina sep-
timánů, dvě kvintánky a suplující profe-
sorka češtiny) navštívili restauraci U Ja-
rolímků. Po hodině dobré zábavy se nám
podařilo rozlít dvě piva. Stůl jsme utřeli,

na zemi ale zůstala louže. Za chvíli při-
kvačila číšnice a ledově nám oznámila :
„Budete platit! A doufám, že je vám jas-
né, že jste tu dnes naposledy. Jděte si hle-
dat jinou hospodu!“ Zaplatili jsme a měli
jsme se k odchodu. Považovali jsme zá-
ležitost za uzavřenou. Ne tak personál
hospody. „Vypadněte,“ opřela se o stůl
postarší obtlouklá dáma (pravděpodobně
provozovatelka restaurace). Teď už nám
stoupl adrenalin do hlavy (stále jsme však
byli relativně slušní). To, že jsme se vů-
bec ozvali vyprovokovalo dámu k výroku:
„Jdu zavolat policii.“ Pivo rozlité na pod-
laze by zřejmě mohlo způsobit rozsáhlou
ekologickou katastrofu. Poté, co nám ješ-
tě přinesla smeták a třískla s ním o stůl se
slovy „Uklid'te to“, jsme opustili restau-
raci.

Někdo má možná rád, když mu nadává
tlustá frigidní bába, já však říkám: „JA-
ROLÍMCI NEVERMORE!“

P.S. : Fakt tam nechoďte!

Roman Gazdík

Vzkazy:

NEPROPÁSŇETE!

Od 18.12. do 31.12. dávají v kině Květen
Vertigo, jeden z nejlepších filmů *Alfreda
Hitchcocka*.

Žádný filmový fanoušek by si neměl
nechat tuto příležitost ujít!

Milý pane Dobroto !

Děkujeme Vám za vaši velmi věcnou kri-
tiku, která nás vskutku velmi potěšila (ty
stále kladné ohlasy nás již začínaly nudit).
A abyste viděl, že to myslíme vážně, roz-
hodli jsme se přestat s umístováním fa-
šistoidních pornografických obrázků na
obálku. Místo nich zařazujeme portrét jed-
né z našich oblíbených redakčních oblud,
s kterou pácháme brutální orgie o hlavní
přestávce v parku nad školou.

Vaše redakce

OTEVŘENÝ DOPIS REDAKCI PORGAZEENU

Vážená redakce,

jsem otcem dvou dětí, které se shodou nešťastných okolností přáteli se studenty Prvního obnoveného reálného gymnázia. Jednoho dne si tak přinesly i pár čísel „školního“ časopisu Porgazeen. Odhlédnu-li od názvu, který je urážkou češtiny i dobrého jazykového vkusu, musím se vyjádřit k obsahu zmíněného časopisu. Nejen že je dělán zcela neprofesionálně a s odpuzující „grafickou úpravou“ (která musí ve studentech ubíjet estetické citění), navíc i jazykově je neúnosný. Copak škola chce, aby se její studenti vyjadřovali jako pologramotné stádo, které neumí klást čárky do vět a užívá jen jedno „i“? Má-li však škola takové záměry a takové češtináře, klobouk dolů! Ale tím to nekončí: moje dcera se po přečtení časopisu rozplakala zděšením a odporem, dokonce dostala i zvýšenou teplotu – to vše po přečtení článku skrytě propagujícího drogy. Dále se v číslech objevují materiály takřka pornografické povahy (navíc, podle důvěrných zdrojů, visí pornografické fotografie i na školních stěnách) ať už obrazové, nebo psané. Děti jsou navíc nechutně manipulovány k různým mocensko-politickým šarvátkám. Kdo má zájem na tom, aby fašistoidní pornograficko-narkomanský časopis, hubící v našich dětech veškeré hodnoty i společenské návyky, dál vycházel? Požadují zákaz časopisu a doufám, že i rodičům se otevrou oči a přestanou podporovat toto mj. i finanční ožebračování svých dětí (za nechutný škvár celých 10 Kč!).

Jindřich Dobrota, Praha-Libeň

Plechacky (ne)Plechky II.

Ahoj všichni,

děkuji Vám všem za vaše mailíky, které jsem dostal minulý měsíc, a hlavně za vaše dopisy. Ptáte se často, jak se máme?

Velmi různě. Po čtyřech měsících a 8000 km jsme už psychicky trochu unaveni, neboť přes všechna překvapení, nové zkušenosti a setkání, zážitky z přírody a památek, se stále zřetelněji rysuje stereotyp našeho života na silnici. Takže Vám s několika odbočeními přiblížím náš EXPERIMENTÁLNÍ DEN.

Ráno připraví služba snídani na 7 hod. Služby má vždy jeden z nás. Protože je nás sedm, má každý svůj „černý den“ v týdnu (já mám pondělí). Musí vstát v 6 až v 6.30, uvařit čaj, kafe, namazat něco něčím, zkrátka se postarat. Má za úkol umýt všechno společné nádobí, uklidit potraviny do krabic, provést jejich revizi a udržovat v nich pořádek. Nesmí zapomenout nakoupit jídlo na další den a běda, když výprava nemá co pít (tady není radno pít vodu z vodovodu). Rovněž je zahrnut posměchem, když jídlo ostatním nejde pod nos, zatímco pochvalné mručení je oceněním originálního přístupu k povinnostem. Já měl například při poslední službě velikou smůlu. Vstal jsem brzo, připravil přepestrý stůl, namazal zdejší dost nechutný předem nakrájený chléb velmi zodpovědně mnohými lahůdkami, ale nevěšil si, že je z druhé strany místy nenápadně pokryt plísní (za což samozřejmě zodpovídala předešlá služba, která chleba nakoupila). Pochopitelně, že to ti šťourové objevili a jejich zmlsané huby odmítly jíst. Místo toho vedli vtípné řeči na mou adresu.

Před snídaní někteří cvičí - kolo je přece jen dost jednostranná námaha. Cvičení je důležité před dojezdem i po něm. Zatím v tom máme dost rezervy. Po snídani následují běžné věci, balení, úklid, fasoování svačiny (služba) a pití do láhví. Zkontrolujeme také dobíté zdroje do vysílaček. (Vysílačky nám prokázaly dobré služby, i když okruh jejich působení je dost malý - v členitém terénu se dřív vidíme, než slyšíme - a občas ji někdo zapomene zapnout a druhá strana zoufale tápe v éteru. Máme dvě. Jedna je v autě, druhou mám já.) Zopakujeme si s autem místo srazu na konci etapy, eventuálně se dohodneme na společné trase kvůli natáčení dokumentu. (Už jste něco viděli v televizi? Byly prý nějaké obrázky ve *Studiu 6* v *Extrému*. Nevím.)

V půl deváté je odjezd. Po 30-40 km

krátká přestávka na svačinu, po 70-90 km oběd. Tady v Asii zastavujeme na cestě obvykle u nějakého obchůdku a ještě častěji u otevřené venkovní hospůdky. Nejobvyklejší jídlo - mírně osmažená rýže či nudle se zeleninou a kuřecím masem - je pro nás dost dobrou, chutnou a lehkou stravou a přijde tak na 20 Kč. Konec jízdy je po 100-150 km. Kratší etapy jsou výjimečnou výjimkou.

Během cesty se hlavně díváme kolem sebe, vedeme ve dvojicích či trojicích různé rozhovory. Vážné i nevážné, povrchní i zásadní. Občas zastavíme u nějaké zajímavosti - krásné přírody, zajímavé stavby, chrámu, jeskyně, či na prozkoumání různých stromů (třeba gumovníků), plodů, od aut přejetých hadů, nepřejetých brouků a jiných živočichů. Občas má někdo defekt. Jedná se v drtivé většině o píchnutí. Tady bych chtěl zmínit jednu zajímavost: zatímco Roman, náš mechanik výpravy, proděravěl duši už dvacetkrát (jednou dokonce unikátně přední i zadní kolo v jednom okamžiku), já, ač to po 8000 km zní skoro neuvěřitelně, jsem neměnil ani nelepil duši ani jednou.

Tady bych chtěl zmínit ještě jednu zajímavost: Jsem bezkonkurenčně na špičce tabulky pádů. Předem mnou vedl kameraman, kterému při jeho krkolomném pádu přes říditka pukla helma, po něm následovala Lucie, lékařka výpravy, která lízla předním kolem o jezdcu pře ní a vymrštila se obrovským skokem do středu silnice, kde našťásti vzácně nic nejelo. Kdyby jelo, bylo by to zlé. Takhle se jen rozplácla pořídila si pěkný silniční lišej.

Já čtvrt roku nic (vyjma nějakého blbnutí na ledovci ještě v Kanadě) a pak přišla černá říjnová série. První pád byl takový: Jeli jsme po hliněné, blátivé silnici. Místama se jelo jako v modelíně, místama bylo blátíčko a louže. Vyhýbal jsem se motorce, která jela v protisměru, vjel jsem do vyjetých kolejí po nákladáku, ale nějak šejdrem, přední kolo se zpříčilo a já se sklopil jako závora do říďounkého blátíčka. Nestačil jsem vyndat nohu z nášlapného zaklapávacího pedálu, neboť v takovýchto situacích zkrátka nestačíte vytáhnout nohu z nášlapného zaklapávacího pedálu. Motocyklisté, kvůli nimž to bylo, málem spadli smíchy do následující louže. Měl jsem přesně půl těla a půl kola pokryté blátem, sluníčko to zakrátko vysušilo, zbytek výpravy nešetřil vtípnými kecy a byl velmi potěšen, stejně jako obyvatelé thajských vesnic, kterými jsme pro-

jížděli. Mně se celkem nic nestalo, oděrky byly zanedbatelné.

Druhý den při triumfálním vjezdu na náves jakési thajské dědiny se mi opět zpříčilo přední kolo a situace se opakovala v poněkud razantnějším vydání. Byla tam totiž silná vrstva písku, kterou jsem nevnímal, neboť jsem pozoroval cosi jiného. Thajská mládež, která se tam zrovna shromáždila, se prohýbala smíchy. Byl jsem dost zkrvavený, zbytek výpravy se snažil tvářit vážně a ani nebyli tak vtípní jako den předtím.

Následující den se situace opakovala takřka stejně. Stačila jen malá chvílička nepozornosti. Změna byla v tom, že to bylo v komornějším provedení. Svědkem byl pouze Roman, a to je mimořádně hodný kluk, tak mu jen pošukávaly koutky a se zájmem se vyptával, co jsem zase dělal. Já si strhl čerstvé strupy a vyrobil nové a od té doby to vypadalo jako v Postřížinách. Ostatní jen čekali, kdy mně přibude další krvavý šrám, boule či zhmožděnina. A já je nezklamal. Byl jsem celý obolavělý a přesto, nebo právě proto, že jsem si dával zvýšený pozor na pohyby, jsem do všeho narážel (tam, kde se například ti dlouzí sehli, tam já narazil hlavou!), klopytal a podklouzával.

Celá série vyvrcholila při dobrovolné vyjížďce s Romanem. Jeli jsme do lesa podívat se na nějaké bizarní skály. Cestička stále stoupala a byla čím dál strmější. Pak začala podkluzovat kola a museli jsme slézt a své stroje tlačit. Byl to krpál, jaký jsem ještě nikdy nejel. Při zpáteční cestě jsme samozřejmě vydatně brzdili. Jeden okamžik jsem jen malinko přitlačil na přední brzdou, a protože to byl skutečně extrémní sklon, letěl jsem okamžitě přes říditka (naštěstí jsem neměl nohy zaklapnuté v pedálech - viz výše). Podařil se mi krásný judo kotoul, tak přibýly jen další odřeniny, roztržená ruka a modřiny. Přijeli jsme za ostatními až za tmy. Nejdřív nadávali, kde jsme, pak nade mnou kroutili hlavou, cožže to mám za divnou poruchu a pak zase sklouzli do laciného humoru a ubohých vtípků.

Následující den těsně vedle mé hlavy prolétl a pak dopadl na silnici obrovský kokos. Byla to rána jako hrom. Můj dlouholetý kamarád a kameraman výpravy, který slyšel tu velikou ránu, se otočil, a když mě viděl, málem se počural smíchy. Já ostatně také. Postřížiny.

Do cíle etapy dojíždíme v odpoledních hodinách. Místo k noclehu máme

zpravidla vytipované z Lonely Planet nebo jiných průvodců. Auto na nás většinou čeká a možnost ubytování ověří. V Thajsku opět žádné kempy nejsou, ale dá se spát levně v různých chatičkách nebo hotýlcích.

Nezapomenutelným zážitkem pro nás byl nocleh v buddhistickém klášteře v jižním Thajsku. Už večer, když široko daleko nebyl v dosahu žádný nocleh, jsme dorazili ke svatyni v obrovském komplexu jeskyní. Ujala se nás mladá, pohledná, dohola ostříhaná mniška, která mluvila plynule anglicky. Holky se zahalily do nějakých prostěradel, aby nepobuřovaly, my si vzali ty nejdelší krátké kalhoty a pak nás odseparovali. Členky výpravy k nám nesměly ani prstíčkem a nám jejich komůrky zůstaly také utajeny. Strávili jsme tam noc a skoro celý den.

Obvyčejně se mi v buddhistických chrámech moc nelíbí, zvláště v těch v okolí nejznámějších. Obvykle je tam mnoho turistů, mniši prodávají kýčovité předměty (což si nějak nedovedu srovnat s jejich filosofií) a chybí tam (alespoň mně) chrámová atmosféra. Zde však v jeskynní svatyni vládla posvátnost a mystika. Pozvali nás na své večerní, noční a ranní zpívané modlitby, my seděli mezi nimi fascinovaní rytmem a tóny, měli zavřené oči a přemýšleli o ...? Ráno jsme se zúčastnili jejich slavnostní snídaně (končil jim jakýsi čtyřicetidenní půst), což byl velmi úžasný ceremoniál opět spojený s modlitbami a komplikovaným dělením a předáváním jídla a my jsme to opět s úžasem sledovali, účastnili se a nakonec i jedli. Celá snídaně trvala asi dvě a půl hodiny. V klášteře se jí jen jednou denně, což ty nejrozežranější z nás (lékařka) vyděsilo (pak si to odůvodnili tím, že mniši nejezdí na kole).

Pak nám mladá jeptiška ukázala celý klášter, obydlí mnichů, labyrint jeskyní, modlitebny a vyprávěla nám o svojí motivaci žít v klášteře. Snažil jsem se ji pochopit, ale moc mi to nešlo. Přijela prý před dvěma lety a už zůstala. Proti vůli rodičů. Přítelovi se to asi také moc nezamlouvalo. Jen pro zajímavost: Nikdy se nesmí dotknout muže. Když mi něco podávala, položila mi to k nohám. Já musel také. Jinak nám byla velmi sympatická a my jí možná také.

Odjížděli jsme z kláštera a měli pocit, že si něco odnášíme. Dlouho a často jsme se k tomuto dni vraceli.

Po dojezdu nejdříve opečováváme kola. V počasí, které tady teď vládne, je máme často dost zabláčená. Pak se sháníme po sprše a samozřejmě každý den pereme. Alespoň oblečení na kolo.

Po večeri je porada o trase na příští den. Někdy je všechno jasné, jindy se dohadujeme dost dlouho. O délce, o tom, kde

se zastaví a kudy pojedě. Velmi vzácně vzplane vážnější konflikt. Pak spolu třeba nemluvíme, poškozený přijde na snídani s walkmanem na uších, pak jede na konci pelotonu s několikametrovým odstupem, který obvykle s přibývajícím kilometry zkracuje a posléze se zase začlení.

Po poradě si už konečně každý dělá, co chce. Obvyčejně něco spisujeme do svých deníčků. Někdy mi to jde už trochu na nervy, protože připomínáme pojízdný klub amatérských spisovatelů. Třeba když čekáme na jídlo v restauraci a všichni mají skloněné hlavy a něco masť do zápisníků a pak říkají, že tohle jídlo nechtěli, nebo se po schůzi někdo dívá, kam že to jedeme, neboť při probírání trasy zřejmě psal něco důležitějšího. K tomu je nutné připočít psaní mailů, článků, dopisů, pohledů...

Někdy nám kameraman Vlasta něco promítne, co zrovna natočil. To se nám líbí, je u toho spousta srandy. Někteří z nás jsou totiž velmi komičti. Těšíme se, až bude po návratu celý dokument nastříhán a vyroben.

Občas slavíme nějaké narozeniny, svátek (nebo jubilejní kilometr). Oslavenec dostane dárek (já dostal v krásné krabičce nádherné razítko se svým jménem v čínštině), koupíme si pivo a jsme na sebe hodní. Někdy hraju na kytaru, někdo čte, někdo poslouchá walkmana a má při tom vytřeštěné oči do dálky a přes mlhu. S walkmany na uších a dopisy od blízkých a přátel obvykle usínáme.

Odpočinkové dny jsou tady v Asii spojeny většinou s poznávací činností, kola jsou obvykle pod zámek (i když si občas někdo dá „stovečku“, protože se jel někam podívat). My se teď vracíme ze severního Thajska z oblasti Zlatého trojúhelníku přes stará historická města Sukhothai a Ayuthaya do Bangkoku. Tam máme domluvenu návštěvu našeho velvyslanectví. (Při první návštěvě z nás měli docela radost, pozdravili jsme se s velvyslancem a dozvěděli se mnoho zajímavého. A představte si, že jsem zjistil, že doporučená osoba na velvyslanectví - obchodní zástupce, na kterou jsme dostali kontakt, pochází z Kralup a máme společné známé. Kruh se uzavírá, jak říká kameraman Vlasta.)

Doufáme, že se zase vecpeme do nějaké školy a potěšíme se tím, od čeho si vy rádi odpočínáte. Prohlédneme si Bangkok, prolezeme jeho trhy a temné kouty. Čeká nás také průzkum jeho neřestí. Samozřejmě jen vizuální. Už jsme něco viděli při první návštěvě města a bylo to (alespoň pro mne) dost šokující. Na jedné straně ty nádherné štíhlé dívky (Siamci jsou většinou velmi hezcí lidé. Zdají se nám v průměru mnohem pohlednější než my Evropané. Nehezkoť dívky tady skoro nepotkáte. A to nepotřebují žádná omalovátká. Zkrátka

pověsti o hnědých krásných Thajkách jsou pravdivé.), a na druhé straně tak strašná degradace lidské důstojnosti. Ponižená krása, za kterou tušíte obrovské ohnisko novodobého moru HIV (prý to tu má milion lidí). Vůbec sympatií u mne Thajci získali neporovnatelně méně než Malajci. Často jsou velmi laxní, zmučení, připravení vás ošidit, pokud se dáte. Mnohem méně spontánní, zato vyzývavější, otrlejší, s mnohem větším zájmem o peníze.

Jinak jsme v Thajsku poznali, jak se mění vegetace tropického pásu se zeměpisnou šířkou (vystoupali jsme asi o 13 stupňů na sever), ubývá palem, gumovníkové plantáže zmizely úplně, v nedozírných rovinatých oblastech jsou hlavně mokřiny, rýžová pole a křoviny. V noci je znatelně chladnější než ve dne a nedávno jsme zaznamenali už dlouho očekávaný pocit chladu, neboť přšlo a teplota klesla na rekordních 20 stupňů. Velmi krátce, ale o to intenzivněji, jsme pobývali u moře na ostrovech s čarokrásnou pobřežím a teploučkou vodou, která skrývá potápěčský ráj.

Pocitili jsme dost veliké sociální rozdíly v zemi, odlišnosti života v nížinách a v horách u hranic s Barmou. Pocvičili jsme se opět v mimoverbální komunikaci, neboť anglicky se zde domluvíme neporovnatelně hůře než v Malajsií a thajské písmo je pro nás stejně srozumitelné jako arabské. Občas nám velké starosti způsobovaly motorky, řítící se proti nám po krajnicích v protisměru, na rozdíl od slonů, kteří kráčeji klidně a důstojně na správné straně. Motorky často řídí ženy a dívky (v protisměru jezdí spíše muži), často jich je třeba čtyři nebo pět na jedné, malinké děti v to nepočítaje. Naučili jsme se smlouvat při nákupu a často dosáhneme čtvrtinové ceny z původně ohlášené.

Poznali jsme, co znamená kult krále. Nevíme, zda je zasloužený, či způsobený nebo zesílený masívní propagandou sdělovacích prostředků. Také jsme se trochu seznámili s životem ve 26. století. No, nic moc. V Thajsku se totiž píše rok 2540. Zrovna když jsme opustili jižní Thajsko, přilétl jakýsi tajfun a udělal tam pěknou paseku (viděli jsme to v televizi). Není to klika?

Ještě si asi vzpomenu na mnoho věcí, ale napíšu to třeba až z nového kontinentu. 15.11. odlétáme do v této době čím dál mohutněji vyhříváné Austrálie.

Ještě jednou děkuji za dopisy a napište mi zase, prosím.

Andrej Plecháček
(to be continued...)

Slobutné redakci Porgazeenu

Jsa bílým na černém v minulém Porgazeenu poučen o finančním postihu agitace v témže, píšu svůj nynější elaborát v úvahách, zda stojí za to, obětovat za svůj názor ca. tří-denní žold. Zmaten vlastním váháním proto raději pospíším, abych si to ještě nakonec nerozmyslel. Či snad bude seznáno, že těchto několik poznámek ještě není politikou? Jakých slov užít, kterých se vystříhat?

Kterých myšlenek? Kdo bude soudcem? Kdo cenzorem? Michale, Magdo, Lukáši, Přemysle, Jaroslave, Ondřeji, Aleno, Hanko!?

Děkujete za pochopení? Vskutku není zač. Váš argument pro zavedení placené inzerce jsem vyslechl, a ačkoli nepostrádá jistou logiku, děsí mne, že jste se rozhodli jej tak přímočaře upřednostnit. Obáváte-li se rozmělnění časopisu v nekonečných polemikách o směřování školy, oč lehčí - a čistší! - bylo by stanovení limitů pro rozsah jednotlivých příspěvků, popř. i pro počet příspěvků od jedné osoby. Odpadla by zároveň nutnost zavést interní posudkovou komisi, čemuž se jinak nevyhnete. Diskriminace těch, kteří na vyjádření své myšlenky potřebují kvantum papíru, zdála by se mi zde menším zlem. Ale peníze? Jak ponuré.

Nesdílím názor, že školně-politické úvahy do časopisu nepatří, jelikož prý většinu studentstva tato tematika (již?) stejně nezajímá (k tomu srov. Pzeen 15, str.12, řádek 5-6). Existuje-li problém - a on stále ještě existuje - pak je třeba nechat jej vyhnít. I na stránkách Porgazeenu I. V opačném případě by se časopis stal nevěrohodným a mohl by být vydáván čistě jako jakýsi bulletin o umělecké tvorbě studentstva. Rubrika „Ze Života a Smrti školy“, zvláště pak její druhá část, by pozbyla svého smyslu, z první části by se vyvinulo defilé podobné moskevské výstavce VDNCh.

Nezajímá-li mne nějaký článek nebo nerozumím-li problému, o němž se právě píše, není to ještě důvod, abych žádal zákaz nebo znevýhodnění (opět: kdo bude omezovat a dle jakých pravidel?) všech podobných příspěvků v dalších číslech. Vůbec bych se ke kroku, jaký jste učinili, uchýlil až v případě nejposlednějším, v situaci, kdy se čtenářská obec náhle smrškla na nějakou jednu polovinu a váš bleskový výzkum ukázal, že tomu tak je právě jen kvůli zmíněnému typu textů. Tato situace, pokud vím, dosud nenastala.

Od Přemka jsem zaslechl, že návrh na placení článků byl náhlý a snad unáhlený. O to víc je třeba upozornit, že „dvakrát měř“ neznamená „měř jednou dvojím metrem“.

Jan Udatný

Co všechno se můžeme dočíst

Už teď se těším, zač budu označen. Štefflovec už jsem byl, ač nevím dosud, co to obnáší. Laubrovec jsem stále zřejmě potencionální. Necítím, že bych už byl křídelník, ani kalič vod, součástka motoru hnutí už vůbec ne. Natož bojovník. Jinak budu určitě formalista, co nejde „do toho“, netečný oportunist a t.d. Pro ty, již jsou v houfu, se termín ještě neustálil - vidím je na houfisty nebo houfníky. Vítězný pohár hořkosti a smutku pak patrně získává oslovení „psychicky méně vyrovnaná osoba“. Je přece také... všeobjímající! Obecně se pak vrší jednoduchá označení vhodná nejlépe jako rýmy do kolovrátkové odhovačky: krom již zmíněných např. kalousovec, botlíkovec, suchomelovec, klausovec, úhlelovec, hanzlíkovec. Proboha! Jako by mělo na věky platit, že nejdu-li s tebou, jdu proti tobě.

Nechci se vyjadřovat k tomu, co bylo na jaře 1997, ani k tomu, co bude v zimě 1998, k oběmu se necítím kompetentní ani sdostatek informovaný. Chci toliko uvést několik bodů k věcem, jež lze slyšet a vidět a číst dnes a po nichž následuje podezřelé mlčení. Jmenuji tu především rozhovor s Václavem Klausem v Porgazeenu (č. 15, str. 12-14).

1. Zaráží mne, že bylo-li loňské dění důkazem absolutní demokracie, jak se v interview tvrdí, jsou poražení častování prou absolutní demokracii nevhodnými výrazy tak mohutného kalibru. Nemluvě o tom, že jsou naházeni všichni do jednoho pytle, a to mnohem hrubšího a se štemplem urážlivějším, než je onen žok „jednoho houfu“ profesorů, o němž psal pan Kalous.

2. Odchodem profesora Ryšavého údajně poklesla úroveň výuky fyziky a matematiky. Co na to říkají zbylí matikáři a fyzikáři? Nic? A co úroveň němčiny? Proč byl odchod Michala Ryšavého ztrátou a odchod Nica Laubera nikoli? Padaly někdy oblíbenost a - nikým nezpochybněná - profesní úroveň Nicova na miskú vah jako vážný argument? Kolikpak běhá po naší mrňavé zemi skutečných učitelů cizího jazyka a roditelých mluvčích zároveň?

3. Není mi lze souhlasit ani s tím, je-li odchod některých septimánů považován za mužný postoj. Namátkou vybraní Komenský nebo Peroutka byli ve své době také velkými muži - jistě ne však proto, že opustili to, co jim bylo blízké. (K tomu pak jen pro poučení srovnejme, kterak dnešek jejich dobu hodnotí...) Má-li se řešit každý střet názorů odchodem jedné ze stran, není žádné diskuse třeba. Necht' je však potom takový stav nazván svým pravým jménem.

Všem „nespokojencům“ je na jednom místě rozhovordokonce doporučeno, aby školu opustili. Pravda, pro zbylou část se pak jistě zlepší celková atmosféra ve škole. Ovzduší školy, jak se lze dočíst, je prý jinak velice dobré. Je však skutečně lepší než před pár lety? Raději bych v tomto ohledu nevyslovoval žádný hotový soud. Poslední vývěska od Ondřeje Zátky je nejen výrazným mementem, nýbrž dle mého i tím nejdůležitějším, co bylo v poslední době ve škole položeno na papír.

Jan Udatný, knihovnick-civilkář

VYSVĚTLIVKY

Myslím, že je vše ohledně „finančního postihu“ vyjasněno v článku O smyslu PORGazeenu, nemohu si však odpustit dvě věcné poznámky (vztahují se k místům výše označeným):

ad 1) Věta o vyhánění čehosi na stránkách PORGazeenu je poměrně typická: typická tím, že je mylně dávana do souvislosti školu (s její současnou růzností až rozštěpeností) a PORGazeen; jsme tím okamžitě staveni na nějakou stranu barikády. PRÁVĚ PROTO chceme co nejvíce omezit „školní politiku“ v časopise, který není věstníkem školy.

ad 2) Ohledně Života a smrti školy: tato rubrika nezanikla (proč by měla?); stále lze přece kritizovat - věcně a s úmyslem zlepšovat

- chod školy (viz. např. glosy v tomto čísle). Avšak podle našeho názoru prohlášení Křísu nebo odsouzení Křísu nebo důkazy o tom, že škola neplní vyšší principy demokratické výchovy v dokonalého muže, do „Smrti školy“ nepatří.

Ostatní viz. O smyslu PORGazeenu, str. 4.

"Je cosi shnilého"

Jaro
Léto
Podzim
Zima
Čí je to vína?
(Egon Bondy)

Nedávno se mi stala zvláštní věc. Příhoda, která stojí za pozornost, protože nasvědčuje jistému společensko-komunikačnímu jevu, který je na PORGu poslední dobou stále častější.

O přestávce jsem se na chodbě bavil s jedním spolužákem. Mluvili jsme o celkem běžných věcech a nakonec, jak to bývá poslední dobou zvykem, přišla řeč i na školu a politickou situaci v ní. Jakmile jsme přešli na toto téma, oba jsme zbystřili. Začali jsme si povídat na zcela obecné úrovni, snažíce se co možná nejdéle vyhnout jasnému vyjádření svého názoru, a jen velmi pozvolna jsme se snažili do konkrétnějších rovin a vyslovovali svá přesvědčení. Snažili jsme se zjistit mínění toho druhého dříve, než odhalíme své vlastní. Posléze se ukázalo, že naše názory jsou si velice blízké, a to nás oba uklidnilo.

Když jsem se pak v podobné situaci ocitl ještě několikrát, začal jsem si klást otázku, kde jsou kořeny tohoto fenoménu. Znáám ty lidi, se kterými jsem mluvil, dost dobře, abych věděl, že se za své názory nemusí stydět. Tak kde je háček? Že by se báli svou pravdu otevřeně říct? Mají strach z reakce druhého? Z pomluv, které by o nich mohly začít kolovat? Z označení, která by pro ně ostatní mohli začít používat? Tady je třeba hledat odpověď.

Koncem minulého školního roku došlo k nevídanému obohacení slovní zásoby používané studenty PORGu. Nevděčíme za ně však našim češtinářům. Impuls přišel z úplně jiného směru... Obohacování probíhalo na dvou úrovních. Některé nepříliš často používané výrazy se stávaly stále frekventovanějšími (totalitář, kolaborant, revolucionář, zbedněnec, odbojník, zaslepenec, ušlápnutec apod.). Byli jsme také svědky vzniku originálních neologizmů (lauberovec, botlíkoviny, laubriáda, fujmatějček). Jednou jsem se dokonce setkal s „transparentním suchomelovcem“ a věřte, že to pro mne byl opravdu hluboký zážitek.

Také jiní možná nezapomněli na svá setkání s transparentními štefflovci, lauberovci, botlíkovci, úlehlovci a suchomelovci. Možná, že ona „tradiční mlčící většina“ z článku pana Kalouse (Výchova k demokracii – PORGazeen č. 14) nemlčí kvůli své nestrannosti, názorové nevyhraněnosti nebo dokonce hlouposti. Možná, že její příslušníci jsou jen zastrašeni krkolomností a nespravedlností výrazů, které by se mohly stát náhražkou jejich jména. Má takový jev opravdu své místo ve společnosti demokraticky smýšlejících lidí.

Ondřej Zátka (sexta)

RED MEAT

the unlightable bareness of meat

from the secret files of
Max Cannon

Včera mě vyhodili z práce. Že prý jim nevyhovuje moje osobnost.

©1994 MAX CANNON

Ale nefekli která...

Rozhovor s bývalým vyučujícím na PORGu, Nico Lauberem

Nico Lauber, bývalý učitel němčiny na PORGu, minulý rok z naší školy odešel. V současné době učí na GJM (viz články v tomto čísle) a je členem KNP. Setkal jsem se s Nicem, protože mě zajímalo, co se v jeho životě změnilo a čím se zabývá. To je důvod, proč Vám přináším tento rozhovor.

Nico, ty jsi se přesunul na jiné gymnázium, takže od současného školního roku učíš někde jinde a mě by zajímalo, jak jsi tam spokojený a jestli bys dokázal zhodnotit tři měsíce na novém působišti.

No, zatím jsou to jenom tři měsíce a všechno je příliš čerstvé. Ještě stále dělám nové zkušenosti. Obecně je pro mě důležité, že tam mám výrazně vyšší plat. Vydělávám mnohem méně, než bych vydělával na Západě, a mít trochu slušnější plat je pro mě důležité. Jinak musím říci, že začátek na Jižním městě byl mnohem jednodušší než na PORGu, ale to jenom z toho důvodu, že na PORGu jsem poprvé v životě učil mladé lidi. Naučil jsem se tím, myslím, hodně. Hlavně od studentů, kteří byli kritičtí a kteří byli pozorní na chyby.

Velká změna pro mě byla v tom, že škola je dvakrát větší. Třeba poznat všechny učitele trvá dost dlouho, já znám tak pět, šest učitelů. Samozřejmě jsou také věci, se kterými nejsem spokojený, ale tady není to správné místo o tom mluvit.

To by mě zajímalo, zdali jsou tví současní studenti také k tobě tak kritičtí, jako byli studenti na PORGu.

Já bych řekl, že ano. Pokud to srovnám s tou dobou, kdy jsem byl na PORGu, je to hodně podobné, protože zpočátku studenti byli rezervovaní, čekali, co bude, ale v některých třídách už se objevily komentáře k mé výuce. Já doufám, že vznikne stejný vztah, jako jsem měl s většinou studentů na PORGu.

Dále se zeptám, zda ještě sleduješ dění na PORGu, zda ti to leží na srdci.

Leží mi to na srdci ze dvou důvodů. První je, že po mém odchodu vznikly pro můj život velmi nepříjemné důsledky. Jednak tím, že ředitel PORGu mi vyhotovil velmi špatný pracovní posudek, který mi zatím blokuje možnost ucházet se o místo učitele na školách na Západě. V celém posudku je jedna kladná věta a zbytek jsou údajné chyby. Třeba hlavní důraz je kladen na to, že jsem jednou později odevzdal známky a jedna známka byla chybná a podobné směšné věci. V současnosti si soudně vymáhám úpravu tohoto posudku.

Druhý důvod je také velmi vážný. Jeden následek mé práce na PORGu je ten, že bylo poškozeno moje jméno tím, že bývalá učitelka angličtiny paní Stehlíková mě v telefonickém rozhovoru s matkou tehdejší primánky nepřímo označila za pedofila. I to se pokouším vyrovnat před soudem, ale i kdyby byla paní Stehlíková potrestaná, stejně zůstane na mém jméne skvrna.

Musím říct, že jsem velmi zklamán z toho, co se v současné době děje na mé bývalé škole. Nefunguje vůbec Studentská rada, instituce, pro kterou jsem hodně udělal a hodně obětoval. Studenti jsou asi unavení a možná i zbabělí, zdá se, že jim chybí síla a chuť pracovat v tomto orgánu.

Co si představuješ, že by Studentská rada měla dělat v současné době?

Měli by dělat to, co mají napsané ve stanovách, tedy zastupovat studenty a být jejich orgánem a podílet se na dialogu mezi studenty, profesory a vedením školy. I když není zrovna třeba co řešit, stejně je takový orgán nutný, aby mohl reagovat. Kdyby přišla nějaká velká změna, tak studenti nemají možnost rychle reagovat, protože hlasy jedinců nemají takovou váhu jako Studentská rada.

Vadí mi, když čtu v Porgazeenu rozhovor s panem Klausem, jak on hodnotí krizi v minulém roce. Tón a výra-

zy jeho odpovědi mi zněly velmi divně. Takové výrazy, že tam nějaká skupina vyvolala chaos a propadala hysterii, že nespokojenci by měli odejít atd. mi připomíná články, které jsem četl o totalitě (a nejen komunistické). Také mi vadí cynický tón jeho odpovědí. Případá mi trapné, když zástupce ředitele řekne v rozhovoru pro školní časopis, že klesla úroveň výuky v předmětech matematika a fyzika po odchodu pana Ryšavého. Otevřeně tím kritizuje své kolegy vyučující matematiku a fyziku. Vadí mi také, že se pokouší zesměšňovat lidi, kteří mají jiné názory než on. A je to neuvěřitelná drzost, když pan Klaus teď prohlašuje, že: „pocit'uje potřebu zapojit studenty do chodu školy“. Mé snahy v minulém roce dosáhnout přesně tohoto narazily na totální odpor a ignoranci ze strany vedení a profesorů. Nejurážlivější a nejposměšnější výroky přišly právě od pana Klause (Lauber = vlajkonos studentů atd.).

Když se dívám na současný profesorský sbor, tak souhlasím s výrokem pana Kalouse, že jsou v jednom houfu. Četl jsem prohlášení profesorské komory, byl to nějaký komentář k aktivitám pana Úlehly, mimochodem nesmyslný, na kterém mi vadilo, že z patnácti hlasujících profesorů jich patnáct hlasovalo pro. Nikdo se nezdržel hlasování, nikdo nebyl proti. Takové hlasování nebo volení „en bloc“ profesorského „kollektivu“ znám velmi dobře a přechází mi z toho mráz po zádech.

Ještě jedna věc, která je myslím nebezpečná pro školu, je hrozící likvidace občanského sdružení SPORG. Já se obávám, stejně jako pan Úlehla a jiní lidé, že vedení školy a předsednictvo SPORG chce dokázat, že to sdružení nefunguje a nemůže fungovat a musí být nahrazeno podobným modelem, který kdysi navrhoval pan Štefl. A obávám se, že opravdu něco jako demokratické rozhodování na PORGu, které bylo velmi ohrožené už loni, je minulost a možná k něčemu podobnému už nikdy nedojde. Škola bude řízena autokraticky jako podnik a rodiče už nebudou mít vliv na roz-

hodování ve škole, za kterou platí.

Jak se v této souvislosti díváš na aktivitu KŘÍSu?

Já jsem na jednom jednání KŘÍSu byl. Příliš se mi nelíbí název, protože mi připadá trochu provokativní. Myslím si ale, že pan Úlehla má jasnou představu, jak může fungovat dobrá škola a nebojí se říct, co si myslí, čímž se samozřejmě stane trnem v oku „druhé strany“. Má ovšem velikou výhodu v tom, že nemůže být vyhozen a že je řádným členem jedné z komor. Myslím si, že je dobrý nápad shromáždit lidi, kteří nejsou spokojeni s tím, jakým směrem se škola ubírá, hlavně co se týče transformace školy. Navíc se mi líbí, že vznikla, a pan Klaus to označil správně, nátlaková skupina. Taková nátlaková skupina je nutná. I když se mi nezdá příliš šťastná ta lavina prohlášení KŘÍSu, v zásadě souhlasím s jejich postojem a snažením.

Pan profesor Klaus ve svém rozhovoru pro Porgazeen uvádí, že: „...ještě musím říci, že hlavní nevýhodou strany nebojovníků, nevím jak to nazvat, je následující. Drtivou většinu rodičů, a já to naprosto chápu, schvalují a choval bych se stejně, toto všechno vůbec nezajímá. Oni tu nemají své děti proto, aby se ukájeli v nejrůznějších schůzích a orgánech sdružení, většinou na to také nemají čas, ale proto, že se domnívají, že škola je kvalitní a že se vyplatí sem nechat chodit svoje děti...“ Já osobně s tímto názorem nesouhlasím a zajímalo by mě jestli nemáš náhodou nějaké odezvy od rodičů, nebo jestli jsi schopen posoudit nakolik má pan profesor Klaus pravdu.

Já si myslím, že velká část rodičů, mimochodem i studentů, si myslí, že je to stále ještě dobrá škola a hlavně by se jim těžko hledala škola lepší, i když má PORG spoustu nevýhod. Většina rodičů se nezajímá o spor, který probíhá právě teď, tedy o transformaci školy. Myslím, že to není díky tomu, že jsou spokojeni s kvalitou školy. Je to tím, že jsou prostě pasivní.

Loni si lidé lámali hlavy a snažili se dělat to, co považovali za správné, studenti, část rodičů, učitelé, vedení, ale velká část rodičů byla prostě příliš líná na to, aby si vůbec přečetla to,

o čem spor vlastně byl.

S tím souvisí také špatný postoj mnoha lidí, považovat někoho, kdo za něco bojuje a vystoupí z davu za, radikálního a konfrontačního, a tím ho diskreditovat. Já jsem to zažil na vlastní kůži a vidím to i jinde.

To mě přivedlo k další otázce. Z úst studentů, rodičů a snad i profesorů jsem už slyšel argument, že si asi nepamatujeme, jaké to bylo za totality a proto jsme stále s něčím nespokojeni. Ona je to svým způsobem pravda, ale ukájet se tím, že je to stále lepší než za totality, mi připadá zhoubné a laťka se tím posunula hodně nížko. Myslíš, že lidem stačí vědět, že to je ještě pořád lepší než za totality? A myslíš, že to platí i o PORGu?

Částečně ano. Myslím, že PORG je stále ještě dobrá škola, přestože má v něčem velké nedostatky. Třeba hospitace, to je na PORGu velká bída. Na PORGu jsem byl za čtyři roky hospitován celkem dvakrát a to ani jeden z hospitujících nemluvil německy. Nedostal jsem ani žádné hodnocení, nebo zápis z hospitace.

Co by se tedy mělo dělat, vezmeme-li v úvahu fakt, jak tvrdí pan profesor Klaus, že kvalita výuky se zhoršila?

Za prvé, kontrola by měla být přísnější, alespoň dvakrát do roka. A měla by mít jasný koncept. To znamená, že hospitující by měl vyplnit katalog kritérií, která byla během hodiny splněna nebo ne.

Druhá je poslouchat ty, kteří jsou cílem vyučování, tj. studenty. Můj návrh je nechat studenty hodnotit učitele anonymním dotazníkem. Měli by detailně popsat úspěch nebo neúspěch výuky a třeba i návrhy na její zlepšení. Tyto návrhy by měl dostat i ředitel.

Myslím, že něco takového je na PORGu velmi nutné, ale jak si vzpomínám na reakce profesorů na studentskou anketu, velmi se obávám toho, že zde chybí vůle vystavit se kritice, ale i komentářům vůbec k vlastní práci. Rozhodně by to bylo přínosné pro školu, protože vím, že hodně studentů je nespokojených s výukou. Výsledky loňské ankety byly mimochodem profesory a vedením ignorovány.

Máš podobnou zkušenost z Gymnasia Jižní město, myslím ohledně kontroly

kvality výuky? Protože když jsme tam dělali reportáž, tak jsme se bavili s paní ředitelkou, která nám říkala, že na kvalitu výuky hodně dbají a posuzují stížnost i jediného studenta.

Ano, byl jsem v prvních čtyřech týdnech hospitován, což mě příjemně překvapilo.

Ale mám ještě komentář, jestli můžu, k Porgazeenu.

Ano?!

Týká se to poznámky, která se objevila pod článkem pana Kalouse, která se tam objevila, myšlená asi jako vtip. Bohužel je to hloupý vtip. Obávám se trochu, že Porgazeenu, který byl do té doby jakési fórum názorů, kde se mohl vyjadřovat každý bez ohledu na to, jestli názor zastávala redakce, ředitel školy nebo šéfredaktor, může toto upozornění uškodit. Může ohrozit jeho kvalitu, ale i nezávislost.

Za těch pět let, co jsi v Praze nebo v České republice, vidíš nějaké změny ve společnosti, v chování lidí, ať již kladné nebo záporné?

Je to moc těžká otázka. Jsem vážně překvapen, jak pomalu se tahle země probouzí ze čtyřicetiletého snu. „Komunistický člověk“, jak ho popisuje A. Tucker ve svém článku v Revolver Revue „Krise českých vysokých škol“, ještě nevymřel. Je to člověk zaměřený na vlastní přežití, člověk zdecimovaný, závislý, neschopný se zorientovat, být iniciativní a mít vlastní úsudek, člověk přizpůsobivý, zbabělý, bez individuality a svědomí. Tomuto druhu člověka se daří moc dobře třeba na PORGu.

Vidíš to spíš u mladších lidí nebo u starších, máš pocit, že mladí lidé tyto změny přijímají rychleji?

Rozhodně ano. Jinak bych už v Čechách už dávno nežil.

Nico, díky.

ptal se
Ondřej Pečený

Gymnasium

reportéři:

Přemysl Matějček, Jaroslav Mojžíš,
Ondřej Pečený, Alena Taxová, Han-
ka Třeštková

Intro

Gymnázium, které náš redakční štáb navštívil jako další, se jmenuje Gymnasium Jižní Město. Toto gymnázium jsme si nevybrali náhodně, ale po zralé redakční úvaze. Důvody jsou následující.

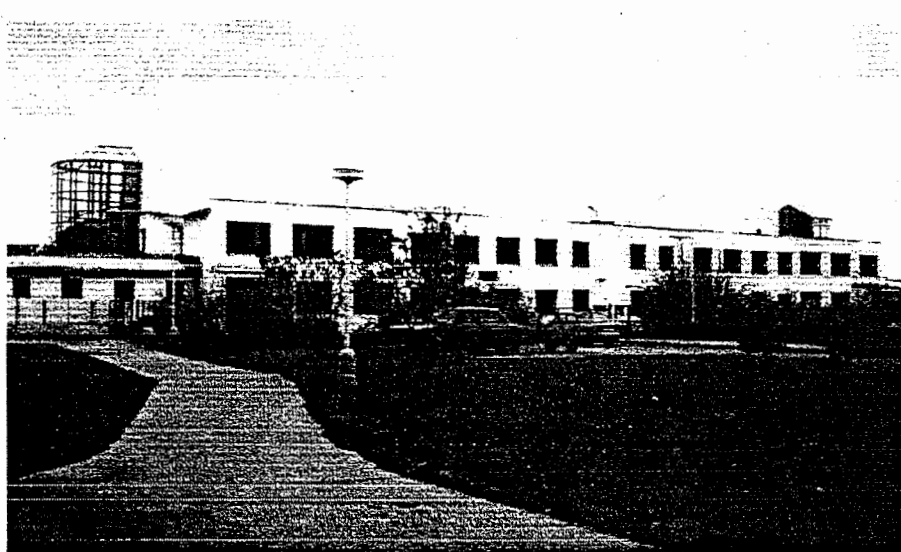
O Gymnasiu Jižní Město jsme slyšeli, jako o dobře se rozvíjející soukromé škole a tudíž by mohlo být pro nás zajímavé, jak tato škola funguje.

Další důvod je, že na tuto školu přešlo několik studentů a jeden profesor naší školy, takže nás zajímalo, jaké podmínky zde panují.

Zkrátka a dobře, jednoho krásného čtvrtka jsme přišli (Přemek, Ondřej) na půdu tohoto ústavu, abychom domluvili s vedením školy naši návštěvu. Přijala nás paní ředitelka Preissová. Přijetí bylo mimořádně vlídné, paní ředitelka nám nabídla kávu, kterou jsme neodmítli (jsme přece asertivní), a začali si povídat. Povíдали jsme si přibližně hodinu, během které nás paní ředitelka zasvětila do způsobu chodu školy. Mimo jiné jsme se dověděli, na co kladou ve škole důraz. Je to především výběr pedagogů, který se zdá velmi tvrdý. Důraz je také kladen na kontrolu kvality výuky, která je prováděna hospitacemi (i na požádání byť jediného studenta).

Na závěr naší diskuse nás paní ředitelka poprosila, zda bychom si mohli vzít přezůvky, protože po celé škole, i na některých chodbách, jsou koberce a přezouvání je na škole problém.

Rozhovor s paní ředitelkou (později i panem manažerem Němečkem) nás naplnil radostí a velmi jsme se těšili na praktickou konfrontaci, zda je škola opravdu taková, jak ji paní ředitel-

ka vidí (tedy velmi dobrá - zajímavé však bylo, že paní ředitelka Preissová ze svého postu neztratila odstup a že věděla i o chybách GJM).

Úterý 18.11. 1997

Celý redakční štáb se shromáždil a v 8:30 jsme vtrhli do školy. Dlužno dodat, že bez přezůvek, za což jsme se paní ředitelce předem omluvili. Paní ředitelka však byla vstřícná a povolila nám výjimku („No tak... když jste návštěva.“). Redakce se sešla uprostřed prvního poschodí (takové menší ústředí, kde je ředitelna, sborovna, rozvrhy všech tříd a plán školy; druhé takové ústředí je ve vestibulu u vchodu do školy, kde jsou mj. nápojové automaty), aby se domluvila na akčním plánu. Redakce se rozdělila na dvě skupiny (Alena, Ondřej – Hanka, Přemek, Jaroslav) a podle jasného rozvrhu si mohly obě skupiny pohodlně uspořádat program nejen podle předmětů, ale i podle ročníků, ve kterých předměty probíhaly. Díky této nezbytné organizaci jsme mohli navštívit až druhé hodiny, protože první hodina nám tímto unikla.

Na závěr dne jsme - opět v původním složení (Přemek, Ondřej) navštívili paní ředitelku, abychom s ní uplynulý den zhodnotili. Nakonec jsme u ní strávili další dvě hodiny, v nichž jsme pro-

diskutovali výuku, pedagogy a jejich výběr, studenty, problémy s přijímacími zkouškami, demokracii ve školách, sponzory, pana O.Šteffla, jakož i aktuální problémy společnosti. Rozhovory byly (víme, že se opakujeme, ale je to tak) opravdu skvělé, takové přijetí jsme ještě při žádné reportáži nezažili.

Info „oficiální“

„Gymnasium Jižní Město“ je soukromé gymnázium všeobecného zaměření. Od šk. r. 1996/97 dobíhá výuka tříd zaměřených humanitně (5.A, 6.A) a přírodovědně (5.C), ostatní třídy mají všeobecné zaměření s možností prohloubit výuku některých předmětů podle zájmu a budoucího zaměření studentů pomocí volitelných předmětů/seminářů. Klasika.

Gymnázium je šestileté, školné v r. 1996/97 bylo 18.000,- Kč, meziroční nárůst školného je v průměru asi 12%, přičemž má klesající tendenci. POZOR! Škola ze značné části přestavěla budovu (býv. mateřské školky), včetně jejího okolí! V současné době je budova GJM velmi pěkná, na moderní úrovni. Koberce jsou nejen ve třídách, ale i na chodbách (téměř všichni se přezouvají), uprostřed prstence budov je několik palem a jiných zelených rostlin, počítače jsou moderní...

Jen městem voní

z básní Matěje Kotalíka

Tato mimořádná vánoční příloha Porgazeenu je určena všem, kteří si o svátcích chtějí udělat radost a seznámit se s jedním z objevů mladé české poezie. Jejich radost bude doufejme ještě násobena tím, že oním „objevem“ je člověk všem velmi dobře známý, jeden z nás, sekundán Matěj Kotalík.

V první části uvádíme cyklus sedmi básní, který vznikl v letech 1996-1997 a který „spojuje láska k rodnému městu“. Jde o vyznání místům, jež básník důvěrně zná, kudy často prochází s „lehkým úsměvem“ na tváři. Básník-chodec, básník-svědka. Čtenář by možná očekával, zvláště v básních o Libni, že půjde o „svědka“ města, periferie, nelibostného zaznamenavatele každodenních strastí, odkrývatele nevábnych a nehostinných zákoutí, s nímž se setkal u Skupiny 42. Nikoli. Spíše než syrovost a nepřibarvenou každodennost zde pocítujeme seifertovskou nostalgii za čímsi nenávratným, navždy ztraceným (Palmovka – U Kříže, Můj svět).

Jestliže v pražských básních probleskovalo něco z poetiky 50. let (Hold zaměstnancům elektrických drah, Óda na metro), pak úvodní dvě básně druhé části (Krkonošská, Konece buržousta) se k ní zcela nezastřeně hlásí. Další dvě byly inspirovány aktuálními událostmi – červencovými záplavami a odchodem poslední oktávy do středoškolského důchodu. Dvojice poslední jako by naznačovala obrat v básnickové poetice, obrat ke zniternění a zintimnění, obrat k poezii milostné. Co je na tom pravdy, dozvíme se možná v mimořádné vánoční příloze příštího ročníku.

Martin Valášek

PRAZE

Když ráno chodím zlatavou Prahou,
na tváři mi hraje úsměv lehký,
povznesu se nad starosti všední
a přemýšlím, jak žít bych mohl bez ní.
Vždyť moje Praha, staleté město,
jež má mír i boje v paměti,
o té musí každý vědět,
toť město, z něž se těžko odchází.
Když Zlatou bránou na nádvoří vcházím,
či v Podolí se nechám vlnou vznášeti,
když Zámeckými schody dolů scházím,
tu zmocní se mne zvláštní dojetí.
Ta Praha, v zimě v létě stejně krásná,
kterou chodím před prací i po práci,
a má láska k ní, ta láska syna k matce,
toť důvod, proč se k její kráse stále navracím.

ORANŽOVÝ MĚSÍC

Oranžový měsíc nad Prahou se líně klátí,
oranžový měsíc, jak znala ho již moje máti,
kandelábry svítí, auta jezdí po ulicích,
občané se zpíjí do němoty v restauracích,
téměř každý Pražan dnes večer k létu láskou
vzplál...

V deset na Petříně milenci se scházívali,
v Praze 8 Na Vlachovce dechovkáři vyhrávají,
elektriky zvoní, v Dejvicích i Na Výtoni,
netrhnu se dveře v automatech telefonních,
téměř každý Pražan dnes večer k létu láskou
vzplál...

Praha v letní večer mívá svoji osobitost,
nevídá teď na ní zla a chmur snad žádná bytost,
neračte se divit,
proč každý Pražan k létu láskou vzplál...

HOLD ZAMĚSTNANCŮM ELEKTRICKÝCH DRAH

Když Stalinovou třídou jedu domů
a stěží stíhám tramvaj číslo šest,
tak přes tuto svou obrovitou smůlu,
já chtěl bych vzdáti tramvajákům čest.

Vždyť v tom jejich ocelovém království,
my vždycky jsme a zůstanem jen hosty,
po jejich práci jen se rozhlédnout
a můžeš vzdáti tramvajákům hold.

Když vystupuji na sídlišti v Krči,
tak zamyslet se musím trošku jen
nad lidmi, kterým tramvaje jsou prací,
nad lidmi, co nás vozí každý den.

ÓDA NA METRO

Kovový kolos
však slouží stovkám lidí
a nebylo by Pražana
jenž někdy nejel jím
však jaká je to lahoda
to já sám dobře vím
být za pět minut z Vltavské
na Hlavním nádraží

ten krásný dárek Sovětů
nám dvacet let již slouží
a pro potřeby Pražanů
se dále rozvětví
tak píše ódu na metro
mám opřen zápisník
o mramorovou terasu
na Gottwaldově předmostí

LIBEŇSKÉ ROZJÍMÁNÍ

Auta projíždí Zenklovou ulicí,
ptáci třepou křídly ve větvích,
v uších zní mi pneumatiky skučící
nebo jiskrný mladých dívek smích.

Ráno dojíždí sem lidé za prací,
večer zas se domů navrací,
jsou však lidé, kteří žijí právě zde,
pro ně Libeň půvab neztrácí.

Někteří se nad mou básní zasmějí,
připadá jim malicherná snad,
možná, že je jinde v Praze krásněji,
mám však Libeň neskonale rád.

PALMOVKA – U KŘÍŽE

Když vystupuji na Palmovce z metra,
tu ovane mne náhle chladný vzduch
a zbavuji se podzemního tepla
a všude kolem lidí jako much.
Ty dvě stanice tramvají a kolik lidem umí říct...

A o kus dál na Elznicově náměstí
ční zmírající stavba kina Svět,
ta stavba musí větrů, dešťů unést,
pan Hrabal zas se v hrobě obracet.
Ty dvě stanice tramvají a kolik lidem umí říct...

Pak elektrika spěchá směrem ke Kříži,
by dohonila ranní zpoždění.
Bojí se snad Jonákova medvěda?
Vtom přehluší ji nákladáku dunění.
Ty dvě stanice tramvají a kolik lidem umí říct...

Již jedenáctý měsíc tu trasu ráno brázdím,
a domy kol ní, lidé v nich se nemění.
Kdo zjistí kdy, že Libeň vlastně nestárne,
vystupuje U Kříže... a též má v hlavě básnění.
Ty dvě stanice tramvají a kolik lidem umí říct...

MŮJ SVĚT

Můj svět
kouzelný
je hlavní třída
i dým z ní
milenci ven jdoucí
kteří cíl svůj neznají
naš bazén plavecký
i stanoviště tramvají

můj svět
kouzelný
ať je sebevíce fádni
má kouzlo všedních dní
jímž voní
chce-li se někdo ptát
proč svůj svět mám
tak rád
mně to nevádí
já mu odpovím
vždyť to kouzlo všedních dní
vůbec není fádni
jen městem voní
jen městem voní
jen
městem
voní.

KRKONOŠSKÁ

(Pavlu Kohoutovi)

Stalo se to v Krkonoších, tam náš příběh začíná,
ona byla instruktorka, skolila ji lavina.
Šel však kolem horal sličný, disponoval očima,
proto všim si, že se hýbe tahle divná lavina.
Jarín došel pro nářadí, toť je pro něj malina,
lopatu vzal, chvat a skok a pryč je celá lavina!
Jarín se nám zamiloval, velká láska začíná,
instruktorka políbila, políbila Jarína!
Byla svatba velkolepá, celá Paka slavila,
prstýnky si vyměnili pod portrétem Stalina

KONEC BURŽOUSTA

Hnusný buržoust koňak sobě otvírá,
tlustý doutník rozpačitě hryze,
velké okno znechuceně zavírá,
za oknem již šest let vládne krize.

Na ulici stojí zkřehlí dělníci,
každý z nich o skývě chleba sní.
To však nezajímá třídu vládnoucí,
třídu těch, co vykořisťují.

Záhy přišla fašistická nadvláda,
Prahu zakryl zlý hákový kříž.
Aby mohl mlsat svoje doutníčky,
stal se buržoust pohlavárům blíž.

Žlutoučký koňáček dál popíjel,
znuděný mu hrával úsměv na líci,
k odpornému německému pozdravu
často zdvihal sádelnatou pravici.

Válka končí, buržoust stále přežívá,
načerno se shnilým masem šmelí,
hlas lidu již kdesi v dálce zaznívá,
buržoust je však stále ještě smělý.

Po třech letech konečně lid zvítězí,
světem vládne jasný, mladý zpěv.
Buržoust se již nikdy nikam neschová,
vyhledá jej dělné třídy hněv.

Na buržousta úderníci udeří,
bude předvolán na SNB.
Že kdy trpěl, sotva mu kdo uvěří.
„Třes se lumpe, jdem si pro tebe!“

Konečně jej spravedlnost potrestá,
omezit se musí výrazně.
Nebude již mlsat svoje doutníčky,
na Pankráci skončí ve vazbě.

MORAVĚ

Trest osudu nebo dešťů následek?
Z obého lze vycházeti snadně.
Příběh ten má strašidelný výsledek –
Lidé z celé Moravy jsou na dně.

Dravá voda z údolí se dostane,
Moravanů tuhne úsměv na líci,
Velký, lýtý žívlů boj teď nastane,
Bránit zem svou v zeleném jdou mladíci.

Nové zvěsti nový nářek probudí,
Troubky teď jak Hirošima zní.
Katastrofa solidaritu vzbudí,
Lidé svoje neštěstí cítí.

Velké částky na Moravu dává stát,
Menší částky uvolňují lidé,
Dluhopisy nestačí stát vydávat,
Věříme, že spása někdy přijde.

V lidech, kteří působili sobecky,
Otevřela dobré srdce Morava,
Mnohý člověk ve finančních nesnázích
Zemi na dně peníze teď rozdává.

Troubky, které působí tak zlomeně,
Ještě mnohé pesimisty ohromí,
Až na troskách vznikne nová vesnice,
Jako Fénix z neštěstí se vylomí.

Buď sbohem, lidský nářku a smutku,
My umíme se o své štěstí rvát,
Tam, kde dneska leží hordy rozvalin,
Zítra budou nové Troubky stát!

•••

Spoustu let již nadřizeným žlučí hýbete
Spoustu let již v PORGazeenu publikujete
Spoustu let již všechny mladší tolerujete
Spoustu let již devil's hard rock provozujete

Na oktávě každý vidí, jak ten život letí
Kroužky v nose, vlasy rudé, včera ještě děti
Ačkoli jste svěží ještě, hodně pamatujete
Proto bych chtěl poctu vzdáti vám – již
pamětníci jste

MURTER 1997

Za stromů hradbou, voňavou a stinnou,
kde paprsky se po kořenech vinou,
tam leží lidským zrakům skrytý kraj,
cikády bzučí, vlnky něžně šumí,
ten kraj zahrnutí steré smutky umí,
ten kraj se jeví jako tichý ráj.

V krajinu tuto, plnou krás a tajů,
v krajinu plnou malých tichých rájů,
má láska dávná, uvést bych tě chtěl,
je krásná vůně v starých domů zdech,
i na útesech šeptající mech,
na tento kraj bych ztěží zapomněl.

Až na útesech usedneme spolu
a budeme se dívat k moři dolů,
tak svoje kroky šťastně přidám k tvým,
tak láska naše vzkvete v tvoji kráse
a náš vztah zas a znova odehrá se
a obepne nás modrý sosení klín.

A až se zpátky do všedních dní vrátím,
tu uvítá mne v metropoli splín...

•••

tvá přízeň je mým dlouholetým přáním
tvým usměvem bych okouzlen chtěl být
když nad tvým psaním šťastně hlavu skláním
já chtěl bych tebe každého dne zřít

když v pražském bytě lustr večer zhasne
či pod chalupy krovem uléhám
při zření tvoji tváře je mi jasné
že v boji o tvou přízeň nejsem sám

však jen jednoho z nás ty musíš zvolit
že více láskám nehovíš vím jen
já ochoten jsem potu krve prolít
ať naše láska není pouhý sen

DOSLOV AUTORŮV

Narodil jsem se roku 1984 v Praze. Z tohoto města jsem dosud nepřesídlil, a nelituji. Mám k němu vztah. Snad je to tím, že dědeček bydlel na Malé Straně a od mého nejtělejšího dětství mne těmi křivolakými uličkami vodíval. A když jsem si uvědomil, že něco z té zvláštní radosti je třeba vyprázdnit, začal jsem psát básně.

Vnímat Prahu z mnoha stran je něco, co dovede mnoho Pražanů, a co mimopražští nepochopí. Stejně tak z Pražana nevydolujete vztah k Olomouci nebo Brnu, to je jasné a samozřejmé. O to se nepokouším. Raději připojuji k básním o Praze něco básniček nevážných, ba přímo parodických, aby se čtenář zasmál. A třeba i ten mimopražský, protože v mých veselých kouscích se Praha nevyskytuje.

Své básně nepíši pro slávu jako někteří (v podstatě ani tato příloha nebyla vyložena mým nápadem). Píši pro potěšení – sebe i druhých. A když vidím, že čtenářů přibývá a že to není tak těžké, mám radost.

Z AUTOBIOGRAFIE

(...) Mé dětství bylo klidné a rád na ně vzpomínám. Dědeček prof. Jiří Kotalík mne již v raném věku vodil po prohlídkách pražských památek a zřejmě tím ve mně zakořenil dědičné zalíbení v architektuře, které o několik let později počal podporovat také tatínek. Prošli jsme spolu bezpočet chatových osad, obytných okrsků a zhlédli mnoho více či méně známých objektů. Dokonce jsme z ruiny restaurantu Praha-Expo 1958 zachránili stavební plány této budovy a tatínek se zasloužil o její prezentaci v televizním zpravodajství.

V roce 1991 byla založena soukromá základní škola hrou v Praze-Břevnově. Složil jsem přijímací zkoušky a byl přijat do první třídy. Zde jsem zažil čtyři hezké roky se spoustou legrace i zajímavých zážitků. Rodičům se však zdálo, že je v této škole málo učiva. Byl jsem tedy přeložen do Fakultní základní školy s rozšířeným vyučováním jazyků v Praze-Smíchově. Podmínkám této školy jsem se (co se studia týče) celkem rychle přizpůsobil a neměl jsem žádné větší problémy s učením. Svým spolužákům jsme se však coby dobrý češtinář a francouzštinář jevil nepohodlným. Ve třídě zavládlo něco víc než jen poněkud nezdravá rivalita. Byla to nevráživost vůči někomu, kdo vybočuje z průměru chování. Vůči někomu, kdo píše dobře měkká i, umí francouzská slovička a dovoluje si neposlušat Kelly Family. Když mi žákyně Rajtarová pošesté vysypala penál na okenní parapet a poprvé jsem se na škole v přírodě setkal se šikanou, rozhodl jsem se pevně, že zde nezůstanu. Ode dne otevřených dveří na Porgu, kdy mne zde upoutala sympatická atmosféra, jsem se snažil složit přijímací zkoušky na gymnázium Jana Keplera a také na Porg, což se mi podařilo. Poslední výraznější zážitek jsem měl na škole v přírodě v Antonínově. Ve vlaku jsem potkal tehdejší sextu jedoucí ze školního výletu s p. prof. Jirmanem, který mi zůstal v paměti ještě z přijímacích zkoušek. Když jsem se po několikaminutovém přátelském rozhovoru s prof. Jirmanem a jeho svěřenci vrátil do kupé ke svým spolužákům, vyholeným balvanům s roztrepenými kšiltovkami a náušnicemi v nose, nebylo to již rozčarování. Byla to radost z toho, že na konci roku tuto školu, která si říká „fakultní základní“, opustím a začne pro mne nová životní etapa.

Letos jsem na Porgu druhým rokem. Jsem zde mnohem šťastnější než na minulé škole, byť získat zde dobré hodnocení není tak lehkou záležitostí a nároky na studenty jsou zde vyšší. Přestávám si připadat jako jednooký král mezi slepými, není mi stále předhazován můj nízký věk a nepřipadám si jako jeden nepotřebný z šesti set. Abych však nezapomněl na to, že tato škola je pouze výjimečnou možností a považoval studium na Porgu za něco, co je nabídnuto za snahu a píli, udržuje mne v bdělém stavu ZŠ na Korábě. I mezi takovými lidmi mohu skončit, usnu-li na vavřínech a nebudu-li si této školy vážit.

*Zvláštní poděkování
p. p. Martinu VALÁŠKOVI
za tvůrčí podporu
Matěj Kotalík, 1997*

Jižní Město

Na škole vyučují jak pedagogové, tak nepedagogičtí odborníci. Na výběr profesorů je zde kladen velký důraz; vyučující procházejí několikakolovým výběrovým řízením (odborný test, psychologický test, pohovor). Zájem je přesto značný, mnozí však nemají šanci. Vzkaz paní ředitelky směrem k pedagogům zní: „Vy jste profesionálové a studenti jsou ti, kteří mají právo na omyl.“ Podobně jako u nás mnoho profesorů odešlo (časová i psychická náročnost práce ap. Klasika.).

Úspěšnost absolventů při přijímání na VŠ je kolem 70%, studenti se hlásí všude možně.

Hodnocení se vydává dvojí: jednak slovní (plus procentuální a zároveň s popisem, co bylo v daném šk. roce probáno) a jednak standardní, známkové (automaticky, na rozdíl od naší školy, kde si každý, kdo chce přestoupit na jinou školu nebo - nedej bůh - hlásit se na vysokou školu, musí oběhat všechny profesory, co ho dříve učili [což je o to obtížnější, že mnoho z nich už na PORG neučí], a chtít od nich, aby mu přepsali kódy a slovní hodnocení z minulých čtyř let do známek!). Tohle není klasika...!

Co se týče „demokracie“ na škole, fenoménu, s nímž se PORG stále potýká, na GJM je v ideální, tedy neoficiální formě. Paní ředitelka nám řekla, že by byla ráda, kdyby na GJM vznikla nějaká studentská rada, ale studenti, jak se ukázalo, neměli potřebu (ověřili si, že se s každým jejich podnětem počítá a že jim je nasloucháno). Rodiče ani neschůzují, ani neodvolávají kohokoliv, ani nezakládají různé údy svobody. Když se jim něco nelíbí, řeknou to ředitelce...

Info - neoficiální

Na chodbě v přízemí jsou dva nápojové stroje, které fungují, netváří se, že by obsahovaly brouky, a jsou často využívány (Samy jsme několikrát ocenili jejich přítomnost... Proč vlastně

nemáme pořádný - a levný - nápojový stroj i my? Proč se nás tehdy nikdo na nic neptal...?). Nápojový automat je zkrátka snad všude (a mimochodem - „poházené prázdné kelímky“ jsme neviděli NIKDE jinde než v koši...!). Další plus: o hlavní přestávce prodává školník ve vrátnici poměrně levné bagety. Možná, že to někomu na naší škole připadá ne dost intelektuální (narozdíl od nefungující čajovny či Mikišova nápojového stroje, který funguje, kdy chce), ale určitě existuje poměrně početná skupina lidí, která by obě (stroje i ev. prodej jídla) ocenila... (redaktory PORGazeenu v to počítáte v první řadě).

Další věcí, která nese „lidský duch“, je rozhlas, resp. zvonění. Pí ředitelka: „Nám někdo nedávno ukradl počítač, na kterém bylo to zvonění, a teď v podstatě zvoní, kdo chce a co chce“. To jsme poznali hned při první návštěvě: sedíme si takhle v ředitelně, když tu najednou se ozvou z jakéhosi zdroje první akordy skladby od Dead Kennedys. V průběhu naší reportáže už nás postupně přestaly překvapovat různé zvukové kreace, ohlašující virtuální začátky a konce hodin (snad všechny hodiny začínaly později... - drobný stín na jinak výborné organizaci školy).

Dobré jsou začátky a konce vyučování: např. maturanti začínají v průměru v 8.30 hod a končí (vlastně každý den!) okolo 14.15 hod.

Jako podstatný detail, který mnoho vypovídá o úrovni školy, je dobré uvést chování studentů o přestávkách: Neslyšíte zmatené a vulgární studenty (Zborovská), ani nikotinomaniaky, okamžitě po konci hodiny vybíhající v houfích na cigaretu bůhvíčeho (Pod Vyšehradem), ale celkem klidně debatující kroužky lidí, kteří vědí, proč a kde jsou (GJM, většinou PORG). Přestože tedy níže často studenty GJM kritizujeme, nemyslíme si o nich, že by byli ve své většině tupí nebo něco podobného.

Všimli jsme si jednoho paranormálního jevu: byly to mobilní telefony. Jejich výskyt byl překvapivý, totiž výskyt mezi studenty. Pravděpodobně zde fungovalo heslo „Mobilní telefon do každé třídy“. Reakce profesorů? Pověštinou překvapivě tolerantní. Tony: „Once it rings - and I'll throw it out of the window“.

Vyučování

Historie - 3.A (naše kvinta), pí prof. Čadová

O celkové kvalitě hodiny se dá říci zhruba toto: jak kvalitní pedagožka, tak bezohlední, drzí a ignorantští studenti. Na začátku hodiny sice povstali, vzápětí se však valná většina třídy odebrala na okraje místnosti, posedla si do rohů a začala se věnovat vlastní zábavě (no... někteří i dávali pozor).

Kantorka začala hodinu zkoušením látky minulé hodiny, kterou, jak se ukázalo, třída moc neuměla.

Celé se to týkalo 14. století. Zkoušení bylo započato (filosofickou a těžko zodpověditelnou) otázkou: „Co je to církev?“ Dotazovaný student však nebyl schopen ze sebe vyprodukovat byť jen jedinou rozumnou větu obsahující podmět i přísudek, která by se týkala církve. Po těchto problémech pronesla velmi příjemná a neskutečně trpělivá paní profesorka větu, která nás všechny uchvátila: „Jak nevím, když to nevím, tak to vymyslím.“ To však třída patrně chápala jako výzvu se neučit, a tak se pak žáci marně snažili vymyslet třeba rozdíl mezi heretikem a kacířem.

Po chvíli marné snahy vytáhnout ze studentů alespoň to, co neví (když v nich není nic, co by věděli), vyvolala paní profesorka konečně studentku, jejíž odpověď měla jakž takž ucelený charakter. V ten okamžik zvedla kantorka „latku“: „To zní velmi učeně, skoro jako z učebnice. Co si pod tím mám představit?“ (Kéž by takovéto věty začínaly na školách častěji!)

Reportáž

Postupem času byla zhruba polovina u zdi sedících a o topení se opírajících žáků poslána zpět do svých lavic, protože se žáci bavili, nedávali pozor atd. Za zmínku stojí také oblíbená replika paní profesorky, kterou pronesla, kdykoliv nějaký žák jedl: „Porušil jsi školní řád. A víš, co jsi tím porušil, no?! Porušil jsi zákon!! Takže si do konce hodiny vymysli trest!“ Ani jeden z hříšníků si však žádný trest do konce hodiny nevymyslel. (Ono to tam s trestáním vůbec nebylo nijak žhavé.)

Hodina byla zakončena referátem studentky o manželkách Karla IV. Když studentka došla k jedné čtrnáctileté manželce, ze třídy se ozvaly výkřiky týkající se pedofilie a jiných úchylek našeho bývalého panovníka. To přešla kantorka výmluvným pohledem na tabuli, kde bylo velkými písmeny napsáno „14. století“.

Z této hodiny si studenti tamního gymnázia patrně mnoho neodnesli, protože se zřejmě nechtěli obtěžovat pamatováním si byť jen těch nejzákladnějších faktů, když si je mohou vymyslet. Škoda, že nepochopili, jak to jejich skvělá pedagožka myslela.

Byla by škoda, kdyby zaniklo, jak výborná byla z její strany tato hodina (paní profesorka se ptala po definicích, nenechala studenty „usnout“, nutila je přemýšlet... - to není fráze). Zkrátka - viz první věta.

MzV - Mezilidské vztahy - 6.D, p. Světlík

Hodinu jsme si vybrali, protože podobný předmět ve škole nemáme a protože se hodina konala ve třídě našich donedávných spolužáků Michala Šrédla a Radvana Markuse.

Hodina začala později, ale studentům to evidentně nevadilo. Náplní hodiny byla diskuse na téma Násilí v televizi. Velmi zajímavé téma, které však bylo prakticky všemi studenty ignorováno. Celou hodinu se několik studentů bavilo o úplně jiných věcech, nahrávali na diktafon pasáže diskuse, které pak nahlas zrychleně pouštěli.

Diskuse je v počtu dvaceti lidí velmi

obtížná, proto je zapotřebí, aby byla dobře řízena, což se bohužel příliš nepovedlo. Z diskuse se stala fraška, ze které si studenti dělali legraci. Závěry, které psal profesor na tabuli, nikdo nevnímal. Škoda.

Angličtina - p. p. Tony Achmat (australský lektor)

Tato hodina byla zkrátka skvělá.

Tony vedl diskusi na zajímavá témata, která se teenagerů přímo dotýkají. Diskuse byla vedena velmi profesionálně. Studenti, kteří byli aktivní, a nebylo jich málo, dostali prostor pro svou angličtinu a názory a studenti, kteří se tolik nezapojovali, dostali prostor také, sice uměle, ale nenásilně. Po celou dobu opravoval Tony chyby ve výslovnosti i v gramatice, ale chod diskuse to nijak nenarušilo. Výslovnost Tonyho byla precizní a flexibilně reagoval na nevyslovená přání studentů. Tzn. že pokud student nerozuměl, vyslovoval pomalu a ještě precizněji apod.

Také nás zapojil do hodiny, ovšem ne na dané téma, a ptal se nás odkud přicházíme, kdo jsme atd. Jeho hodina byla časově dokonale zvládnutá, a i přesto, že ve třídě bylo více žáků, než je obvyklé, byla dobře zorganizovaná.

LITERATURA - 5.A (naše septima), p. p. Mlynář

Pan profesor začal hodinu zkoušením. Uchvátilo nás, jakým způsobem vbral zkoušenou. „Kolikátého to máme? 18., že?“ pronesl kantor. Obrátil svůj zrak do třídnice na seznam studentů a vyvolal osmnáctého studenta. Studentka toho věděla velmi málo, většinu svých otázek si musel profesor zodpovědět sám. Třída místy hřměla trapným mlčením, zatímco se studentka úpěnlivě potila a rděla před zpražujícím pohledem pana profesora, který tento výkon ohodnotil 60 procenty. (Delegace naší školy se svorně shodla, že by výstup ohodnotila maximálně 25 procenty.)

Výklad začal kantor tím, že seznámil studenty s mocensko-politickou situ-

ací v Rusku za první světové války, což zabralo víc než čtvrt hodiny. Dále následoval velmi fundovaný výklad české legionářské prózy. Studenti si po celou hodinu pilně zapisovali, zdálo se, že každé kantorovo slovo. Nebylo pochyb o kantorově autoritě.

POČÍTAČE - 6.C/D (maturitní ročník), p. p. Řezanka

Náplní hodiny bylo procvičování maturitních projevů. První vyvolaný student vpravdě zářil. Povídal o počítačových sítích. Většina jeho vět se týkala úvah nad náplní zbývajícího času. Řekl, že všechny počítače v síti musí být propojeny drátem. Jako příklad takové sítě uvedl školní síť a z těch větších uvedl Internet. To byla asi tak jeho největší chyba. A taky jediná; kdo mlčí, neřekne nic špatného. Díky tomu byl také jeho projev označen panem profesorem za nedostačující.

Zbytek studentů, mimo zúčastněného Michala Šrédla, snažení „přednášejícího“ studenta zcela ignoroval a věnoval se destruktivním počítačovým hrám na bázi Doomu.

Další vyvolaný student řečnil na téma tabulkových procesorů, nakonec - po stručném zhodnocení předchozích výstupů - začal vykládat profesor, užívaje mnoha zajímavých vět („Tak tedy máme tři kohouty na jednom smetišti, z nichž nejučtější je Microsoft.“).

Na konec se dá už jen zmínit, že celá hodina měla opravdu klidnou atmosféru (vlastně to pro mnohé byla taková další přestávka) a že z tohoto předmětu bychom si mohli klidně troufnout maturovat už teď (tedy... někteří z nás).

MzV - 5.C, p. p. Kužel

Na tuto hodinu nás pozval jeden ze studentů, protože se domnívá, že p. p. Kužel je velmi schopný pedagog a jeho hodiny jsou přínosné.

Hodina začala včas. Pan profesor proti původnímu plánu zařadil hodinu o 17. listopadu 1989 (u nás se tím nikdo nezabýval). Vzhledem k tomu, že profesor byl osobně účasten na listopadových událostech, tak velmi erudovaně vyprávěl o pozadí celé událos-

ti. Studenti byli na jeho hodině ticho, až na dvě výjimky a výklad poslouchali. Profesor také do hodiny přinesl spousty archivních materiálů, které jeho výklad doplnily. Hodina byla přínosná i pro nás.

Němčina - 1.D, p. p. Lauber

Tradičně kvalitní Nicova hodina; ovšem opět se ukázalo, že někteří studenti jsou příliš živí a nepřítis snaživi. Kontrola opravy posledního testu odhalila, že tento domácí úkol splnila pouze jedna studentka, což je osmi-procentní úspěšnost. Navíc jsme podle - jako již dříve „pedantských“ - záznamů Nica Laubera zaznamenali, že je ve třídě několik bohémů, kteří domácí úkol nepřinesli od září ještě ani jednou (po pozdější konzultaci s Nicem jsme se dozvěděli, že to není tak docela pravda, studenti prý většinou úkoly plní...)

„Der Lehrer“ se studenty, kteří povětšinou s němčinou začali před osmi týdny, dosti komunikoval, učil je nová slova, obraty... klasika. Zdálo se, že kdo chce, odnese si z hodin docela dost; kdo nechce, v tom toho utkví málo.

Zajímavé bylo i pružné zapojení hostů (nás) do hodiny: studenti se nás ptali, na co chtěli, my jsme odpovídali (taky, na co jsme chtěli).

Ekonomika - 5. ročník, p. p. Chára

Zcela originální předmět, který se i na GJM začal vyučovat až letos (poté, co se p. p. Chára, jinak vyučující matematiky, o prázdninách nechal vyškolit). V zásadě jde o jakousi reálnou ekonomiku nebo spíše „ekonomii v praxi“. Studenti mají skutečnou společnost, v rámci níž podnikají (pochopili jsme, že vyrábějí nějaké učební pomůcky, jako např. folie) - pochopí zde systémy úroku, inflace, reklamy, směnek, jakož i pojmy „předsednictvo“ či „IČO“. Ukázalo se, že to opravdu fungovalo jako kdejaká reálná společnost (dlouhé dohadování se, než se něco rozhodne, hlasování aj.)

Velmi zajímavá byla role pedagoga, který zde působil jako jakýsi „tutor“, tedy jako někdo, kdo vstupoval do děje toliko s věcnými poznámkami ohledně toho, co je možné, event. co není.

Jak jsme se dozvěděli od paní ředitelky, současný maturitní ročník velmi litoval, že už se tohoto projektu nemůže zúčastnit (my jsme vlastně litovali také).

Závěr

Až na závěr jsme zjistili, že i Gymnasium Jižní Město má své „masař-

ky“. Těsně před odchodem jsme si v prvním patře všimli čtyř ubohých skříněk s knihami. Jednalo se o školní knihovnu... (Později jsme se dověděli, že škola má ve skutečnosti knih podstatně víc, leč bohužel pro ně není místnost, tedy knihovna/studovna, která by sloužila jak knihám, tak studentům. Knihovna se plánuje v zatím nepostaveném 3. patře, jehož stavbu pozdržely ekonomické „balíčky opatření“).

Obecně ovšem musíme konstatovat, že tato škola na nás zapůsobila velmi, někdy až příliš, dobrým dojmem. Samozřejmě jsme nemohli obsáhnout úplně všechno. Jen zmínit se proto můžeme o tom, že na Gymnasiu Jižní Město mají i propracovaný program pro dyslektiky a žáky s jinými specifickými poruchami učení, úspěchy ve sportovní činnosti, cykloturistický klub, výměnné zahraniční pobyty (byli i u moře...), anketu Zlatý Terer (propracovanější obdoba našeho Bílého Slona), vyučuje se zde ekologie aj.

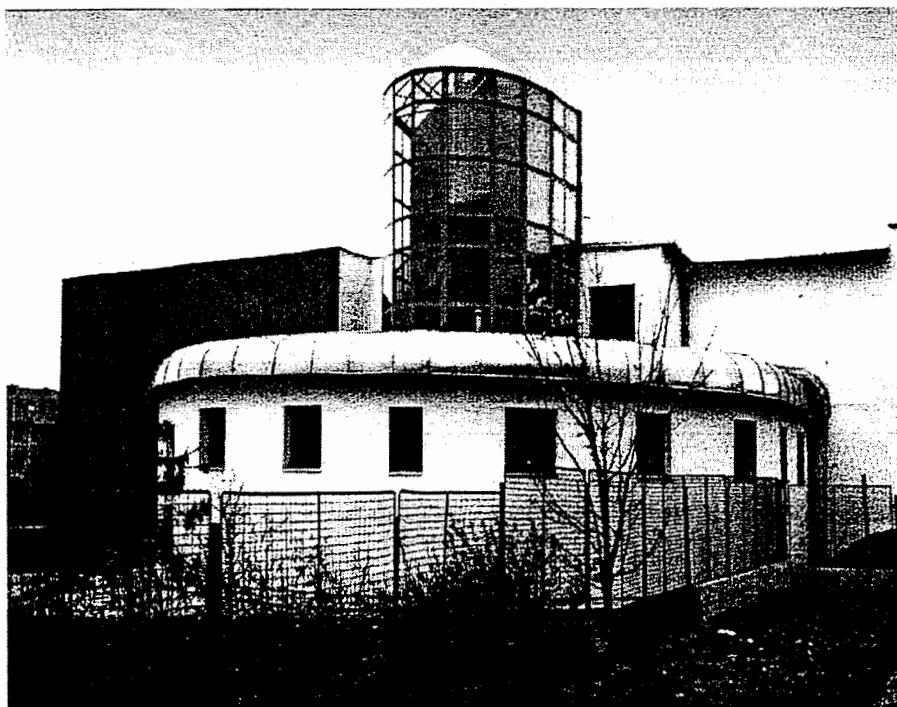
V neposlední řadě je nutné zmínit skutečnost, že škola je bezbariérová.

Paní ředitelka i ostatní pedagogové mají stále dost energie (v zásadě lze říci, že jsou v podobném stadiu, v jakém byl PORG před třemi, čtyřmi lety - což ale může znamenat i to, že problémy, podobné těm na PORGu, má ještě před sebou), bohužel se často nesetkávají s adekvátní odezvou ze strany studentů... škoda.

Získali jsme pocit, že Gymnasium Jižní Město je naší škole poměrně podobné. Máme dojem, že by nebylo špatné, kdyby se naše škola pokusila s GJM o vzájemnou bližší spolupráci. Protože výměna zkušeností na úrovni výuky, managementu, sponzoringu by mohla pomoci oběma školám.

Poděkování

Na úplný závěr musíme poděkovat všem profesorům, kteří nás do svých hodin bez jakýchkoliv problémů pustili, studentům i jiným osobám, kteří nás strpěli, a především a v prvé řadě paní ředitelce za všechno (viz Intro).

Pražský Výběr na PORGu

V pondělí 24.11.

to na naší škole vypadalo nějak podivně. Nejenže nezačala první hodina, ale ještě se po všech patrech potulovali různí lidé, v jednom z nich jste mohli poznat Michala Pavlíčka. Pak se ukázalo, že jde opravdu o Výběr a že možná bude nějaká produkce. Zmatení studenti se shromáždili před tělocvičnou. Po půlhodinovém mlčení se ukázalo, že se něco odehrává v klubu. Někteří už ztratili trpělivost a mávli nad celým Výběrem rukou. Většina však podle plánu přišla před klub, kde pánové Kocáb a Pavlíček rozdali jakési dotazníky, jež studenti na základě slyšené hudby vyplňovali.

Úroveň zprostředkované hudby byla různá a každý na ni měl jistě svůj názor (když jsem jednou náhodou nakoukl kolegovi redaktorovi Jaroslavovi přes rameno, viděl jsem u jedné skladby hodnocení „Co to má společného s hudbou?!“ ...). Nakonec, jak se ukázalo, podobnou akci uspořádal Pražský Výběr ještě na dalších školách a jedné konzervatoři. Pro nás to ovšem nebyla dostatečně uspokojivá odpověď na otázku, co že tu vlastně dělali. Proto jsme se vypravili za oběma protagonisty s diktafonem. Část rozhovoru bohužel zanikla ve zvonění prokletého (námi prokletého) mobilního telefonu, jenž byl v držení jakési ne příliš příjemné ženštiny, která oba ochotné umělce popoháněla směrem od nás, pryč.

Ukázalo se, že jakási zpětná vazba, pro kterou si „Výběři“ přišli, byla dlouho plánovaná. Michael Kocáb nám k tomu řekl: „Já už jsem dospěl do určitého stádia, kdy jsem pochopil, že všechno, co děláme, děláme pro lidi. Nějakým způsobem tedy předkládáme své umění a jsme svým způsobem závislí na jejich názoru, je dobrý to konzultovat. Mít teda nějakou ozvěnu, a to jsem se naučil i v politice, a nezůstat teda úplně izo-

lovanej se svým vlastním názorem, když i to, co dolehá od náhodnejch kamarádů, není úplně často objektivní.“

Pražský Výběr se prostě při svém návratu obával, že nemá odstup od své tvorby (vždyť jediný, kdo byl stále v živém kontaktu s posluchači, byl Vilém Čok), což by mohlo být pro ně zhoubné. Michal Pavlíček vlastně potvrdil slova svého kolegy: „My jsme se rozhodli jít tou cestou, že my máme názor na tu věc, ztratili jsme určitou soudnost, jsou to vlastně naše děti a nemůžeš říct, jestli máš radši toho, nebo toho, nevíme vlastně na jakou písničku máme to cédečko zveřejňovat (prodávat, to je takový hnusný slovo).“ Při tom rozhodování si nevybrali jenom své posluchače, ale vlastně různé lidi. Věří, že tak zajistí větší objektivitu. „Toto seznámení se s názorem mladých lidí a různého věkového spektra je pro nás důležité k posouzení. Třeba když se osmdesát lidí shodne, že se jim líbí jedna písnička, tak už to je vodítko. My nevíme jestli tahleta nebo tahleta moje nebo tahleta Michalova je lepší, nemáme to jasný, proto je to hrozně důležitý. My si vážíme lidí okolo a respektujem jejich názory, i když se nakonec rozhodnem uděláme to takhle.“ dodává k tomu Michal Pavlíček.

Poslední větou zdánlivě popírá vše dříve vyřčené; opravdu však jen zdánlivě. To, že mluví s lidmi o své tvorbě, neznamená, že by se jim nějak poddávali; stále je to hudba Výběru. „Nechceme ovšem k tomu přihlížet v tom smyslu, nebo alespoň já bych nechtěl, aby to posluchači vyložené řídili. Ale tam kde jsme nerozhodní, a kde naše umělecká myšlenka není úplně jednoznačná a z našeho hlediska průklepná, tak tam asi já bych měl tendenci k tomu přihlídnout, protože se často stává, že máme na vybranou několik cest, které jsou nám

stejně nebo obdobně milý, je nám jedno, jestli půjdeme tou cestou nebo tou cestou. Pak je dobrý vědět jak to lidi vůbec chápou,“ říká k tomu Michael Kocáb. Pochopili jsme, že podle Pražského Výběru je zásadně důležité, aby si byl člověk jistý tím, co dělá. Michal Pavlíček jde v tomto ohledu ještě dále: „Kumštýř musí mít svůj názor, nehledě na názory ostatních, na tom je postavenej celej kumšt. Když si vezmete impresionisty, tak ti byli uznáni až za padesát let, protože kdyby v té době brali názor lidí okolo - sbalte to, vy ste čmáralové - tak by v životě nevzniklo progresivní umění.“ Je tedy zřejmé, že se z výzkumu prováděného u veřejnosti nemá stát jakýsi diktafón, co by měl Výběr nebo kdokoliv jiný hrát.

Snad každý ví, že Výběr chystá vlastně jakýsi come-back, poté co z různých důvodů (např. Kocábovo působení v politice) přerušili své vystupování na několik let. Vzhledem k tomuto faktu nás zajímalo, jestli jejich zkoumání veřejného názoru souvisí s tímto plánovaným návratem. Michael Kocáb nám to potvrdil: „Jistě, vracíme se po dlouhý době - po sedmi, osmi, možná desíti letech od minulý desky. Takže nás zajímá, jestli jsme ještě schopný k těm lidem nadále se dostat, propracovat jakoby do toho jejich podvědomí a srdce a jestli nás pochopí a tak dále.“ Pravděpodobně bude muset Pražský Výběr hledat nové publikum, v čemž by mu mělo zjišťování názoru lidí pomoci. Jak jsme sondovali mezi našimi studenty, mnohým hudba Pražského Výběru moc neříkala; ti, kteří znali i jejich dřívější produkci, upřednostňovali starší věci. No, nelze než popřát Výběru při jejich come-backu hodně štěstí!

**Přemysl Matějček
Ondřej Pečený
Alena Taxová**

Magické noci počal čas

Alespoň v pražské Akropoli, kde vyvrcholila koncertní šňůra jedné z kulturních, ale i politických legend tohoto státu – kapely THE PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE (PPU).

*„Tam na nebesích mají ze mne smích
že k posteli mne přilip asi klíž
bez piva a milování už jsem mnich“*

Trochu rozechvěle jsem očekával začátek koncertu – hodně jsem se bál, že uvidím a uslyším trapný stařecký vzpomínkový večer na zašlé undergroundové časy. Publikum bylo různorodé: milovníci undergroundu všech generací, bývalé máničky v oblecích a s mobilními telefony, děti... PPU se na pódiu objevili v jedné z klasických sestav – Milan Hlavsa (basová kytara, v PPU od 1968), Josef Janíček (klávesy, v PPU od 1969), Jiří Kabeš (viola, v PPU od 1970), Vratislav Brabenec (saxofon, v PPU od 1972), Jan Brabec (v PPU od 1977), doplnění o mladého kytaristu Josefa Karafiáta. Když Ivan „Magor“ Jirous skončil své úvodní slovo a dozněla první skladba (kultovní Podivuhodný mandarin), věděl jsem už, že žádná trapnost nebude. Z pódia zněla dobrá a velmi moderní muzika.

*„Když je dnes člověku dvacet
chce se mu hnusem zvracet
Ale těm co je čtyřicet
je toho vyblít ještě více
Jen ten komu je šedesát
může jít se sklerózou klidně spát“*

Repertoár pocházel z větší části z let sedmdesátých (desky Egon Bondy's Happy Hearts Club Banned a Co znamená vésti koně, texty Egon Bondyho a Vratislava Brabence), z menší z let osmdesátých (desky Hovězí porážka a Půlnoční myš, texty zejména od Ivana Wernische).

*„Nikdo nikdo nikdo
nikdy nikde nikam
se nedostal
Snad já?
takový vůl
přece jen nejsem“*

Mladší publikum, kterým fenomén PPU už tolik neříká, ocenilo i písně, známé z pozdějšího podání kapelami Půlnoč a Garáž (Kanárek Petra Lempla, Špatná věc a Muchomůrky bílé Egon Bondyho).

*„My žijeme v Praze
to je tam
kde se jednou zjeví
Duch sám“*

Po letech perzekucí a mizerných kazetových nahrávek bude také možné pořídit si celou tvorbu PPU na deseti kompaktních discích, zvukově i edičně pečlivě připravených firmou Globus Int. První tři už jsou v prodeji (bohužel po 400 Kč). Pochvalu zaslouží i nakladatelství Maťa, které pohotově připravilo v edici Poe'r'zie sebrané texty, doplněné historií kapely a bohatou fotografickou přílohou (160 Kč).

*„Ty mrtvej kanáre
zazpívej znova
ať aspoň kámoši
znají ta slova“*

Mrtvej kanár zazpíval a kámoši si slova opakovali. Doufám, že jedna z nejlepších českých kapel 70. a 80. let ještě neřekla poslední slovo. Tak podařené spojení hudby a kvalitního slova se nevidí – a nejen u nás – často.

Kuba Krč (za sponzorského příspěví Vandy Gaydeckové – díky!)

RED MEAT

the whacky world of two by fours

from the secret files of
MAX CANNON

Včera večer jsem si se svou přítelkyní vyjel na kolečkových bruslích. Moc jí to nešlo, takže spadla a rozsekla si lebku.

© 1996 MAX CANNON

A já se nemohl ubránit dojmu, že by jí docela slušelo, kdyby měla zrzavé vlasy

ŠACHY

Šachy

Soupiska pro III. třídu Přeboru Prahy družstev 1997/98

<u>hráč</u>	<u>ELO</u>	<u>rodné číslo</u>	<u>poznámka</u>
1. Ing. Jiří Krátký	2156	690120/0108	hostování z TJ Mláďí
2. Jan Klaus	1848	740902/0421	hostování ze Slovanu Boh.
3. Mgr. Václav Klaus	1765	690910/0088	
4. Mgr. Jiří Hejnic	(1550)	700426/0208	III.VT uhrál na tur. Praga "C" 1997
5. Jan Kalivoda		811109/0163	
6. RNDr. Michal Ryšavý		591214/1290	
7. Mgr. Boris Kubíček		661129/1577	
8. Jonathan Verner		820608/0025	
9. Jan Ryška		790926/0172	
10. Přemysl Matějček		790417/0439	
11. Lukáš Kaplan		780522/1105	
12. Vítek Koucký		800526/0307	
13. Krištof Hanzlík		810502/0077	
14. Mgr. Petr Suhomel		671023/1605	
15. Jaroslav Mojžíš		810712/2232	
16. Jakub Čierný		820110/0534	

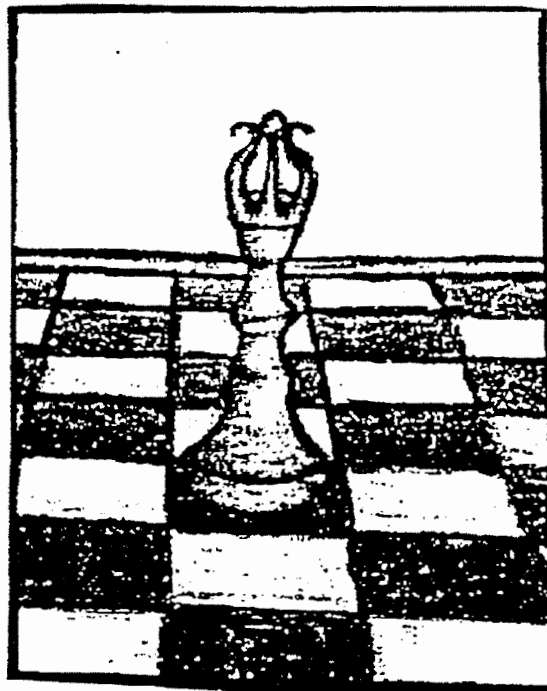
Komentář:

Pokud porovnáte naši soupisku s tou loňskou, vidíte podstatné posílení "našich pozic".

Jirka Krátký, který přislíbil přestup, by měl podržet první šachovnici ještě lépe než loni Honza Klaus. Ten se tím pádem střetne s o něco slabšími soupeři na druhé šachovnici. 3.šachovnice zůstává na mé maličkosti a něco (především nedostatek tréninku) mi říká, že to bude letos asi slabina. Naopak 4. šachovnici by měl svou klidnou hrou zaštitit Jirka Hejnic, který je již v družstvu od března.

5. šachovnici obsadil Honza Kalivoda (kvinta), který zejména v podzimních měsících razantně sesadil Honzu Ryšku (septima) z trůnu nejlepšího šachisty mezi studenty.

6. šachovnice je další místo, kde bychom měli bodovat. Bývalý zástupce ředitele PORG a současný Ministerský rada Michal Ryšavý loni obstál na velmi těžké druhé šachovnici. Letos od něj očekávám na šestce místo remíz vítězství a neprohrát.

I obsazení 7. šachovnice dokumentuje letošní větší sílu. Profesor Kubíček loni válel na čtyřce a doufám, že svoji (nyní trochu slabší) formu opět načasuje na leden.

Na 8. šachovnici jsem se rozhodl dát šanci Jonathanu Vernerovi. Není to jen proto, že bych nadřžoval "svojim" kvintánům. Jonathan mě přesvědčil hlavně na Švp na Murteru. Má talent, šachový cit. Navíc na všech turnajích (PORG -OPEN, Smíchov atd.) dopadl velmi slušně. Jeho slabinou jsou koncovky, unáhlenost a neochota systematicky se šachům věnovat. Náhradníky máme letos také silnější. Honza Ryška doplatil na apendix i nemožností obhajovat svou šachovou pozici, ale rozhodně, spolu s Přemkem a Lukášem, bude pravidelně

nastupovat. Vítek, Kryštof, pan řídící, Jarda a Jakub dostanou také šanci, ale především musí ještě sami na sobě hodně pracovat.

Václav Klaus

Rozbor partie

Pro dnešek jsem vybral partii hráče (Honzy Kalivody), který patrně udělal v roce 1997 největší pokrok, což ho vyneslo až na pátou šachovnici PORG "A".

Partie je z jarního turnaje PORG - OPEN, kde Honza udělal slušné 4 body ze 7, a to ještě s Michalem Ryšavým prohrál remízovou pěšcovou koncovku a s Lukášem Kaplanem nedotáhl jasně vyhranou pozici (a prohrál).

Přes léto se Honza výrazně zlepšil, což ukazují výsledky na Smíchovském turnaji mládeže 6.10. (4,5 bodu ze 7) a zejména na memoriálu Růženy Suché - Dobiášové 8.11. (3 ze 6, ale průměrné ELO soupeře 1685 !!!). Žádnou novější partii však bohužel nemám k dispozici.

Bílý: Kalivoda
PORG OPEN 97

Černý: Kubíček
23.5.1997

podivný dámský gambit

1. Jf3 d5 2. e3 ?! Příliš krotký tah, který neslibuje bílému žádnou výhodu c5 3. c4 ? To již je chyba. Nutné bylo d4, nebo jiným způsobem nenechat černému kontrolu nad tímto polem. d4 ! Logicky vyvrací nepřesnost bílého. 4. d3 Jc6 5. e4 ? Otazník nezasluhuje tento tah, ale celá výstavba bílého. Centrum ovládl černý, bílý předvedl učebnicově ztrátu tempa (e2-e3-e4) e5 6. Da4 ? Další ztráta tempa, bílá dáma na a4 nic nepořídí, černý si vyvine další figuru Sd7 7. Db3 b6 Vb8 bylo určitě silnější. 8. Sd2 Stálo za úvahu Sg5 a vyměnit slabého černopolného střelce Jf6 9. Se2 Sd6 ? Střelec míří do vlastních pěšců. Se7 je jednoznačně lepší. 10. Sg5 Pozorný čtenář již tuší mojí glosu: ano, ztráta tempa. V takto zavřené pozici však tempa nehrají tak klíčovou roli jako třeba v italské. Vb8 Černý již také v posledních dvou tazích tápe. Věž na b8 již mohla dávno stát (viz. sedmý tah). K výhře černého vede podle mě malá rošáda, připravení průlomu f7-f5 a postup černých pěšců kombinovaný s útokem na královském křídle. Černý, jak se ukáže, volí za těžiště operací dámské křídlo, kde má však bílý dost figur k obraně. 11. a4 Jb4 12. Ja3 a6 13. 0-0 0-0 14. Jc2 Jxc2 15. Dxc2 Výměna černého aktivního jezdce s bílým "jezdcovým nedochůdčtem" je taktickým úspěchem bílého. h6 16. Sd2 b5 17. axb5 axb5 18. Dc1 ?! Ve spojení s následující

obětí pozoruhodný tah. Klidné b3 vedlo partii k remíze. bxc4 19. Sxh6 K'takovýmto tahům je zapotřebí odvaha. Oběť je nekorektní, ale pokud má soupeř již málo času na přemýšlení může přinést úspěch. cxd3 ? a černý také nereaguje přesně. Správné bylo oběť přijmout: 19. ... gxh6 a po 20. Dxb6 Ve8 s dalším Sf8 se černý ubrání a zůstane mu figura 20. Sxd3? Když řekl bílý "a" v minulém tahu, měl nyní říci "b" a pokračovat 20. Dg5 a černý se ocitne ve velkých potížích. Přehrajte si složité zápletky po 20. .... g6 i po od černého silnějším Jh5, což jsou jediné obrany černého. gxh6 21. Dxb6 Jh7 ? Příliš ustrašené vrácení figury. Černého to přivede k horší pozici. Tah bílého Jg5 není tak hrůzostrašný a po chladnokrevném 21. ... Ve8 černý král unikne matu a bílý je stále bez figury. 22. Dxd6 Sb5! Ještě nejlepší vyřešení problémů. 23. Dxd8 Vfxd8 24. Sxb5 Vxb5 25. Jxe5 d3 ?? Po logickém 25. ... Vxb2 má černý spojené, volné a postouplé pěšce a ti mu dávají stále šance na vítězství. Tahem v partii však černý nabízí vítězství soupeři. Ten nabídku přijme. 26. Vfd1! Vb3 27. Va3 ! Bílý hraje tuto fázi partie pěkně. Vxb2 28. Jxd3 Vc2 29. V3a1 c4 30. Jb4 Vxd1 31. Vxd1 Vb2 32. Jd5 Jg5 33. f3 Je6 34. Vc1 Jd4 35. Vxc4 Je2+ 36. Kf1 Vd2 37. g3 ? První nepřesnost po sérii přesných tahů. Po 37. Je3 s dalším Vc2 má černý po nadějích. Takhle je ještě o co hrát. Jd4 38. f4 Jc2 ? Zahazuje šanci, která vznikla díky bílého nepřesnosti v 37. tahu. Po 38. ... Jf3 by černý získal pěšce a šance na remízu. 39. h4 Vxd5 40. Vxc2 ! Bílý neskočil černému na léčku 40. exd5 Je3+ a černý by měl koně a pěšce proti čtyřem bílým. Takhle je rozhodnuto a černý se vzdal. Zajímavá partie, kde bílý zkazil zahájení a okolo 9. tahu stál na prohru. Černý však výhodu nevyužil a ve chvíli, kdy na šachovnici pomalu začala vznikat rovnováha, udeřil bílý odvážnou obětí. Tím obrátil průběh partie naruby a za odvahu byl odměněn. Černý nekorektní oběť nevyvrátil a navíc kiksem v 25. tahu se dostal na pokraj porážky. Koncovku sehrál bílý s citem (kromě 37. tahu) a to je kromě odvahy druhý důvod, proč si vítězství v této partii zasloužil.

Václav Klaus

Vánoční nálada

Pokoj ji přivítal, jako obvykle v těchto dnech, chladem. Každodenní návraty do prázdného bytu byly znepríjemněné několika hodinami, ve kterých trvalo, než se elektrická kamínka zahřejí. Ani ze sebe nemohla shodit všechno to tíživé oblečení, protože by jí byla zima. Šla si zapnout rychlovarnou konvici, aby si udělala kávu. Přivítal ji opět ten kapající kohoutek a ucpaný dřez; voda málem přetekla. Rozbitá baterie a ucpaný odpad, denní připomínka toho, že by byt potřeboval mužskou ruku. Zatraceně, říkala si, hrdost je dobrá věc, ale nepomůže ti, když jsi na všechno skutečně sama. Radši šla k přehrávači a založila svoji oblíbenou kazetu. Už zase! - Zkřehlé prsty stiskly spolu s tlačítkem PLAY i nahrávání: přehrávač vydal podivný zvuk. Kazeta je už od podobných nešťastných pokusů skoro zničená, bude si muset koupit novou. Radši kazeťák vypnula. Tak tedy bude ticho. Nesnášela ticho. Ticho, v němž se ozývaly útržky vět, které pronášel někdo jiný, ticho, které v ní probouzelo nepřijemné vzpomínky, ticho, které je prostě na zbláznění. Aby zvuky ticha porušila, přešla k oknu a zadívala se na pospíchající masy...

V ulicích lehce sněžilo. Pěší zóna byla plná a on se prodíral davy lidí jako obvykle nakupujících na poslední chvíli. Jako kdyby na těch vánocích nějak záleželo. Není to přece žádný problém. Ani umělý stromek už několik let nestrojil; vánoce oslaví po svém zvyku pečeným kuřetem - kdo říká, že to musí být vždycky vánoční ryba? - a výjimečně sedmiletou skotskou. Stejně je to humbuk s tím sháněním dárků - prostě obvyčné věci koupíte dvakrát dráž. Kvůli čemu? Kvůli iluzi, že vás má někdo rád, říkal si. Spousta lidí se tím jenom traumatizuje: „nezapomněl jsem na někoho?“, „bude mu to dost dobré?“, „nepozná žena, že jsem na ní chtěl ušetřit?“. Je to nesmyslná přetvářka, říkal si, ale tam někde vzadu ucítil osten, ironický hlas, který mu připomínal, že on už se nemá kvůli komu přetvařovat...

Stála tam tak u toho okna a pozorovala ulici. Nedokázala se ubránit pocitům smutku, když viděla lidi spolu, někdy s jejich dětmi. Slzy lítosti se jí tlačily do očí, když viděla maminku s kočárkem nebo nějakou dvojici milenců, jak jsou k sobě přitisknutí. Tak vida, vám to vydrželo dlouho, pomyslela si závistivě nad párem ve středních letech... Váhavě poodešla od okna. Zalila si kávu právě vřící vodou a posadila se do křesla. Podívala se na svůj malý, ale hezky vyzdobený vánoční stromek. Dneska si na něj dá svíčky a bude se do jejich plamenů dívat třeba desítky minut. Škoda, že letos zase neuvidí nad svým oknem rozzářené

elektrické lucerničky, ale strach z elektřiny ji od pokusů zapojit je odrazuje už několik let. Vlastně se na ten večer těšila. Dokonce si začala pobrukovat jednu starou koledu. Za chvíli si ale uvědomila, že jediným jejím posluchačem a zároveň ohavnou, i když tichou ozvěnou jsou jen čtyři stěny jejího pokoje. Uprostřed první sloky se zpěvem raději přestala. Už zase jí bylo do pláče. Aby nepropadla dalšímu smutku, začala vydávat věci z tašky - vánoční dárky pro sebe. Vlastně to byly jenom věci, jejichž nákup ospravedlnila - kvůli vyšší ceně - blížícími se svátky. Dražší cejlonský čaj, dva malé porcelánové hrníčky (neměla sílu prodavače vysvětlovat, že ten druhý nepotřebuje) a psací pero, které už dávno potřebovala. No co, nakonec to bude obyčejný večer s trochou klidu navíc, říkala si při vybalování...

Vstal a nalil si trochu skotské. V duchu se vysmíval světu tam za okny. V kolika rodinách teď honí tlustí měšťácci kapra po kuchyni, v kolika rodinách se jejich tlusté maminy rozčilují nad tím, že majonéza má prošlou lhůtu spotřeby a že „teda vopravdu nevím, co dám do toho vlašáku, vždyť to zas nikdo nebude chtít, že jó...“ Ale zase se ten výsměch obrací proti jemu samému (...a v kolika bytech se teď schází přátelé nad vánočním večírkem, v kolika bytech ženy pohladí muže po tváři a řeknou: „vidíš, že jsi ten stojan na stromček spravil, já věděla, že jsi šikovný“?). Tohle nemá cenu. Já si zase můžu dělat co chci, pomyslel si, ale radši to nevyslovil; bál se, aby mu to neznělo příliš nepřesvědčivě. Místo toho šel ke dveřím a vybral poštovní schránku. S pobaveným výrazem vzal do ruky tři vánoční pohlednice. Snažil se nainvazivně předstírat, že si ty pozdravy neposlal sám. Bylo to směšné, věděl, že dospělý člověk by takovéhle věci asi dělat neměl. Ale bylo to taková jeho malá revolta proti racionalitě. Hrál tu hru sám se sebou docela rád. A v koutku duše vždycky (každé vánoce, narozeniny i svůj svátek) trošičku doufal, že by se tam mohlo objevit jedno docela cizí přání...

Ona zatím vyndala pero, hrníčky i čaj a zarážila se. Na dně tašky se ještě něco lesklo! Hmátla tam - už v tom pohybu byla změna, dlouho se pohybovala vlastně jaksi z povinnosti, všechna gesta byla mechanická - a našla malý zlatý přívěšek, který nikdy neviděla. Jak se tam vzal? Že by tam někomu spadl...? Co když ho teď někdo hledá, co když ho měl pro štěstí, co když tomu někomu teď malý kousek vzácného kovu chybí? Jestli já nejsem šťastná, proč by měl mít zkaženou vánoční náladu i někdo jiný? Podívala se na hodiny a přemýšlela, co s tím...

Ano, tohle jsem já, řekl si s úšklebkem při mrknutí na adresáta pohlednic. Spatřil jméno, které dlouho nikdo nevyslovil jinak než v pracovním či úředním styku. Vlastně k tomu jménu ani jako by vůbec nepatřil. To je paradox doby, pomyslel si. Kdybych neměl občanský průkaz nejsem nikdo. Průkazy jsou vůbec zvláštní: zrovna ráno viděl nějakou ženu, která ukazovala řidiči autobusu průkaz invalidy, aby mohla nastoupit předními dveřmi. Kdyby svůj průkaz neměla, byla by vlastně pro celý svět zdravá. To je ale nutnost, pomyslel si. Proč o tom vlastně uvažuji, říkal si, to je asi nějaká forma dětské pedanterie. Už vím!, upamatoval se, vzpomínal jsem na dobu, kdy mi někdo poslal něco osobního. Uvědomil si, že to bylo naposled asi před třemi lety. Tehdy mu jeho přítel, trochu blázen a trochu básník, poslal dopis, který obsahoval osm řádek:

„Spát, spát, spát. Vždyť po noci přijde
12 x 60 x 60 vteřin zbytečnosti
Ukrývajících se za zbytky dobrých vlastností
Apokalyptické vize. Nekonečná příze
křečí slabosti.

Vím to.

S každým novým gramem tumoru

Ubývá mi trocha humoru.“

Tohle mu tehdy poslal jeho známý. Slyšel o něm, že by měl jít na nějakou operaci, či co. Kde je mu dneska asi konec, od té doby o něm nic nevím, uvědomil si. Od té doby vlastně nevěděl o nikom...

Dlouho nepoznaná vlna vzrušení jí na tvářích, tedy kdyby to věděla, vykreslila růžové stíny. Už ví, co udělá! Půjde do toho obchodu, kde byla naposled, a nechá tam ten přívěšek prodavače, pokladní nebo prostě někomu, aby to mohl neznámému majiteli předat. A odváží se k tomu, že tam nechá své jméno a telefon, aby jí snad mohl šťastný nálezce poděkovat, snad ji i někam pozvat, alespoň na kafe... Třeba - třeba najde novou přítelkyni nebo přítele, třeba si bude mít s kým promluvit, popovídat o nesmyslech, coko-

liv. Tak ale dělej, zlobila se na svoje tělo, rychle na sebe hoď alespoň kabát a běž, než zavrou! Vyběhla na ulici...

Pak ho napadlo: co kdybych to ale zkusil sám? Najdu někde telefonní čísla mých bývalých přátel, třeba by si vzpomněli. Vyhlídka večera byla najednou mnohem lepší. Několikrát si sice sliboval, že už nebude ničemu věřit, v nic nedoufat - v nic, co by mohlo porušit skořáčku jeho samoty... Dobrá, ale Tvorbatohle je něco jiného. Vzpomínky nikomu neublíží, říkal si, zatímco hledal své staré diáře. Nakonec našel jediné telefonní číslo. Jakýsi spolužák ze školy, nejspíš se stejně přestěhoval. Ale proč to nezkusit? Chvatně se oblékl a vyběhl na ulici...

Ona pospíchala. A najednou do ní málem vrazil muž, který byl zjevně duchem nepřítomen a trímálem v ruce diář s datem dávno starým.

Také pospíchal. Taktak že se vyhnul mladé dívce, která měla něco v hrsti a na sobě jen kabát přehozený přes domácí šaty.

To byl ale podivný muž, pomyslela si ona. Nejspíš nějaký nešťastně zamilovaný; kdyby ne „nešťastně“, měl by teď svoji vysněnou určitě při sobě! Ještě že já sama nejsem, řekla si s myšlenkou na neznámého majitele nalezeného přívěšku - -

To byla nějaká poblázněná ženská, myslil si on. Takhle to dopadá, když jsou samy: nemají kvůli komu na sebe dbát. Já přece sám nejsem, říkal si při vědomí telefonního čísla jakéhosi člověka z jeho minulého života - -

Kdyby je někdo pozoroval, ani by se nepodivil. Dva lidi se minuli, zamumlali „promiňte“ a někam spěchali. Co na tom? Vždyť denně se míjí snad tisíce lidí...!

P.S. Veselé Vánoce!!!

Přemysl Matějček

Orchesřík PORGu zahraje u pátek 19. 12. na schodech vánoční koledy. V programu zazní libozvučný vícehlas (**Den přelstavný**), moravské modální modulace (**Sem, sem, žáčkové**) i příkrostiti starých discantů (**Ježíš náš spasitel**).

Šest nesentimentálních písní k oslavě narozenin Páně si také ještě můžete zazpívat na **Tri krále** (6. 1.) při mši u kostele sv. Vojtěcha (naproti „Zámečku“).

Štěpán Uhlíř

UDÁNÍ aneb rehabilitace jednoho žánru

Udání je jedním z nejpodivnějších nejkontroverznějších žánrů. Rozvažující o jeho umístění v žánrovém spektru, rozhodli jsme se v sekundě, že ho zařadíme pod zprávu. Udání totiž - i když vždy značně subjektivně - informuje, zpravuje o nějaké skutečnosti, většinou za účelem poškození nějaké osoby. Důvodem často bývá závist, zášť nebo vidina potenciálních prebend, jež získáme, nakydáme-li špínu na někoho jiného.

Přestože je žánr udání spojen především s obdobím nedávného rudého čtyřicetiletí, nelze se tvářit, že dnes již neexistuje. Jak je vidět z následujících „cvičných udání“ sekundánů (měla být fiktivní a k rukám porgoředitele), neřekl tento žánr zdaleka své poslední slovo.

Vážený soudruhu řediteli, dovoluji si v rámci upevnování socialistické morálky upozornit na nepředložené chování soudružky Kletenské. Tato soudružka, údajně žijící v nešťastném manželství, navazuje známosti na pracovišti a v době manželovy nepřítomnosti vodí si do bytu pánské návštěvy. Jistě chápete, že takovéto chování výše uvedené soudružky způsobuje újmu v soukromém životě jejím i o ni se ucházejících soudruhů, jak je vám známo, rovněž ženatých (jedná se o soudruhy Ježka a Verneru). Nehledě k tomu, že tím ochabují pracovní výkony dotyčné soudružky.

Dále si dovoluji, rovněž v rámci upevnování socialistické morálky, upozornit na nevhodné chování soudružky Langové. Tato soudružka se obléká výhradně do nevkusných západních oděvů, získaných prostřednictvím podniku zahraničního obchodu Tuzex. Odívání v tomto stylu se neshoduje se socialistickou morálkou a má spíše blíže k buržoazním přežitkům.

Dále si dovoluji podat žádost o zvýšení svého platu, přičemž podotýkám, že se svým zaměstnáním výrazně podílím na zlepšení bytové situace v Československu a do dnes bydím i s partnerkou v podnájmu o dvou pokojích.

S vírou v rychlé vyřízení věci „Čest práci“
M.K., zaměstnanec ÚZS

***

Pane řediteli, jděte se podívat do tělocvičny a uvidíte tam hluboké díry ve zdi. Tyto díry nejsou produktem studentů, ale profesora Brůny, který po studentech, kteří nejsou schopni vykonat jeho nepřiměřené úkoly, hází softballovým míčem. Takovéto chování profesora na tělocvik je po fyzické i psychické stránce pro studenty nesnesitelné. Proto žádám, aby Ivo Brůna podstoupil prohlídku u psychiatra.

***

Přítel sborovny a řádu školy uvědomuje pana ředitele o tajných obchodech, které se dějí vždy o velké přestávce na záchodě mezi studenty sexty Jaroslavem Mojžíšem a oktávou Ondřejem Příbylem. P.S. Důkazy najdete v jejich kapsách.

***

Pane řediteli, chtěl bych udat pana profesora Zeleného, kterému při jeho hodinách nesnesitelně páchne z úst. Byl bych ochoten mu koupit mentolové cucací pastilky a tím vyřešit naše trápení.

***

Pane řediteli, chtěla bych vám oznámit, že student primy K.B. šnupe na záchodě mletou černou kávu. Na záchod chodí zásadně o hodinách, a když se tam někdy zdrží, tvrdí, že má zácpu.

***

Vážený pane řediteli, chtěla bych upozornit na pana profesora Valáška. Zmíněný pan profesor nám pořád rozdupává křídla a pak nám ostatní kantoři vyčítají, že máme nedostatek kříd. Jestli to takto půjde dál, nevidíte za chvíli na škole ani jednu kříd. A dále nám pan profesor dává příliš často diktáty, a když je píšeme, tak nás znervózňuje a to tím, že se stále pohupuje. Doufám, že panu profesoru domluvíte.

***

Vážený pane řediteli, dovoluji si vás upozornit na nehorázné chování nových primánů vůči Filipu Ježkovi narozenému roku 1984. Tito primáni fotí Filipa Ježka při vykonávání potřeby a vydávají časopis HAMBATÝ JEŽEK. Tímto poškozují soukromí a porušují vztahy mezi studenty, protože nikdo nevěděl, jak ten chudák vypadá. Věřím, že primáni budou dopadeni a rázně pokáráni a Filip Ježek bude za vystavování svého nejintimnějšího soukromí (bez povolení!) odškodněn.

***

A jedno neškolní udání nádavkem:

Vážený soudruhu, dovoluji si tě ve věci pozemku č. parc. 245/3 naproti č.p. 258 upozornit na nepředložené jednání soudruha Bezděka. Tento soudruh, ač ví, že jeho pozemek (300 m², neoplocen) bude využit k rekultivaci a přestavěn na golfové hřiště, staví na něm přístřešek k ustájení koní. Tento občan si je jistě také vědom, že pozemek č. 245/3 dle zákona o zemědělské půdě č. 515/1953 není určen pro chov koní. Nutno vzít v potaz, takoví hejskové nám popírají právo na poctivě získanou půdu v majetku obce.

Dále považuji za vhodné zmínit se o občanu Vojtíškově, jenž nemá již druhý měsíc přihlášen motorové vozidlo, a občanu Slavíkovi, jenž, ač svobodný, vodí si do domku dámské návštěvy, žije nemravným životem a ruší noční klid v obci.

Při této příležitosti rovněž považuji za vhodné zmínit se o svém neutěšeném finančním postavení zaměstnance JZD Močenice.

S vírou v brzké vyřízení věci

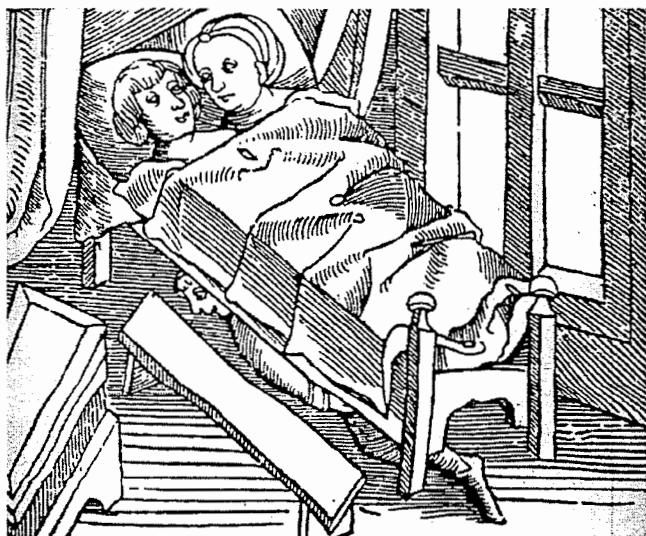
Evžen Buml, traktorista.

Poslední literární bařiny

aneb

Malý průvodce po zmizelých tvářích

V nejlepší se má prý přestat. Navíc by si Porgazín zasloužil tvorbu z vlastních zdrojů, nikoli cizáckou. Proto dnes s Bařinami jako pravidelným cyklem končím. Neplačte! A jelikož vše začíná i končí u žen, věnuji toto pokračování všem porgovým feministkám, aby věděly, jak na své ctitele, chlapce, milence a manžele. Jde o kramářský tisk, kolující po českých zemích už někdy od 16. století; tahle verze je ze století 18. a nachází se v muzeu v Horažovicích. V Porgazeenu tak má svoji světovou premiéru.

My Gerymarus, nejvyšší gubernator a ochrance pohlaví ženského, hejtman v zemi i v povětří, vladař širokého pole, gubernator z vysoka až dolův, uvodní pan v Mizerii a dědičný pán v Nemanic etc. Všem vůbec i jednomu každému jakéhožkoli roztrhání a poválení a v čemkolivěk rozdělení milost naši a všeho nápomocnost i službu napřed vzkazující, na vědomí vám se dává: že jsou před nás některé osoby z pohlaví ženského předstoupily, nemalé stížnosti předkládající a oznamující, kterak by se jim od pohlaví mužského veliké křivdy a ublížení dělaly, nás přitom žádající, abychom jim z milosti naší proti takovým stížnostem nápomocnost učinili. Kdež my, považující jejich poddané žádosti, tak činíme [jejim tímto naším listem po tři léta v jednom roce, jakž nejprve přijdou, tyto níže postavené artikule potvrzujeme, je osvobozujeme a o tom přísně poručíme:

Nejprve: Toho jim dovolujeme, aby mohly na koních se všelijakou zbraní, s kordy, meči, tulichy, kopimi, terčmi a pavézami v turnajích, v honbách, na vojnu s fizikami jezdit, ano i po městech, i jiná(m) kde by se jim koliv líbilo, chodit aneb vozit, též také se všelijakým rytířským kusům cvičit a se mustrovat.

Potom, aby moc měly samy ouředníky, hejtmány a ouřad voliti, purgmistry, rychtáře s konšely mezi sebou zříditi, soudy osazovati, řády všude ustanovovati, a to všecko, co by oni koliv nařídily, aby muži podlé vůle své povinni byli zachovati.

Item. Muž každý povinen bude podlé vůle ženy své ve všem poslouchati, bez vědomosti její z domu nikam, buďto na pití, anebo na procházku nevyházeti, ale jí prve oznámiti. Jestliže by se jí zlíbilo s ním jíti, má na ni počkati, byť pak on

nejlepšího přítele tu měl, bez ní nechoditi, a jak by se jí líbilo, tak učiniti a se poslušně zachovati.

Item. Každý muž, co by kolivěk peněz utržil, vydělal aneb dostal, má o všech ženě pověditi a jí je odvesti, nic sobě nezanechávaje. Než jestliže nač potřebovati bude, o to bude moci s svou manželkou jednati, a což tak od ní uprosí, na tom aby on přestal.

(...)

Potom pak ráno jedenkaždý muž, prve nežli žena jeho z lože vstane, má zatopiti, jídlo pro čeládku přistaviti a pro paní obzvláště zuffníček dobře okořeněný, též kuřátko nadívané aneb některého ptáčka upícti. V páteční pak den drobných rybiček pěkně usmažiti, žejdlíček uherského neb rejského vína přinesti, a prve nežli paní vstane, teplé vody do mēděnce nalíti, aby se neoznobil, a bílý ručník přichystati, ničímž netloucti a nehurtovati, tak aby paní nějaké pohodličko míti mohla, v tom jí všelijak hověti, jestli on trestání ujíti chce.

Item. Jestliže by pak sprostější pro chudobu toho objednati nemohli, tehdy dadouc předně kravám a jiný dobytek nakrmíc a spravíc, do stáda vyhnati, potom domův rychle se navrátit, cokoliv potřeba, v domě ukliditi, jako nádoby, stoly a lavice umejti, zamíst, smetanu stlouci, sejry dělati, přízi víti, smotati a toho šetřiti, prve než by žena vstala, na stůl přistrojiti, talíře, lžice, nože a co více potřeby shledati, vodu a ručník přichystati, aby ona, jakž vstane a se umyje, mohla posnídati a se posilniti, pročež má pro ni k snídání flašku dobrý kořalky a křuplavý rohlíčky přichystati, pak k obědu pěkný kus massa s dobrou vomáčkou přistrojiti, pokudž by měl kůře neb nějakou pečení, upecti a pintu piva přichystati, to vše časně po snídání má přihotoveno býti. Potom, když tak paní poobědvá, jestliže co zanechá a jemu dovolí, muže také muž pojísti, bude-li jen mít co.

(...)

Proti těmto oznámeným artikulům jestliže by se který muž postavil a v čem provinil aneb rozkázání manželky své přestoupil, v tom jim dovolení dáváme, aby jedna každá žena moc měla na něj žalovati, jeho potrestati, buďto hladem, aby jemu do týhodne nic teplého jísti nedávala, aneb aby na lavici v studené světnici do líbosti své ženy líhal a jiným trestáním vedle provinění a uznání jejich vrchnosti zkrocován byl: buďto vidlemi, přeslicí, neb trdlem dobře mu pohroziti a napomenutí dáti.

Protož všem vám tímto naším vůbec vydaným listem přísně prikazující, poručíme, abyste se v tom ve všem, jak se tu klade, poslušně zachovali, po tři léta v jednom roce, jak nejprv přijdou, ženám svým žádné překážky nečiníce, pod uvarováním naše přísné domluvy a pohružky.

(...)

Dáno na hradě našem Roztrhaném Netrvání, dědič toho schodu nahoru, v pětmecítmém sedlském kroku, léta nejbližšího hnedky po zimě, panování našeho roku prvního a posledního, dne světlejšího, noci šeré, měsíce pořad běžícího, mokrého, nestálého, ukáleného a nepodařilého času vladařství našeho právě rozrumplovaného.

Gerymarus

Připravil Kuba Krč

SOUTĚŽ

Vážení čtenáři *PORGazeenu* z řad studentů PORGu. Nakladatelství LIBRI plní svůj slib a pořádá soutěž o ceny, jak informovalo 15. číslo Vašeho skvělého časopisu. Musím se přiznat, že jeho věhlas, proslulost, a zejména tvůrčí kvas mi dělá nejednu vrásku. A to jsem naštěstí šéfredaktor knižního nakladatelství, a ne časopisu. Jestli přibude v *PORGazeenu* ještě comicsový seriál, jeho sláva se už bude hvězd dotýkat (kam se bude hrabat *Mladý hlasatel!*). Ale k věci. První soutěž je zde a má 3 ceny, všechny multimediální encyklopedie LIBRI na CD ROMu:

1. cena – **KDO BYL KDO v našich dějinách ve 20. století** (1350,- Kč)
2. cena – **KDO BYL KDO v našich dějinách do roku 1918** (990,- Kč)
3. cena – **STÁTY a jejich představitelé** (750,- Kč).

Přestože jsme nakladatelství především původní encyklopedické literatury, nechtěli jsme vás trápit vědomostními texty. Ty by navíc byly vzhledem k věkovému rozdílu mezi primou a oktávou nutně „nespravedlivé“. Ceny jsou tedy vypsány za tři nejlepší krátké povídky (rozsah maximálně 3 strojopisné strany – 1 strana = 30 řádek, 60 úhozů na stroji/počítači!). A podmínky soutěže:

- 1) povinné téma: **Ze života PORGu** (včetně škol v přírodě, zahraničních pobytů, domácí přípravy, školního stravování, rodičovských schůzek a jejich dozvuků);
- 2) každý student může zaslat pouze jeden příspěvek (smutná zpráva pro grafomany) a prosíme o výjezd z počítače, strojopis nebo **čitelný rukopis**;
- 3) uvedení třídy a jména či šifry (aby mohli být autoři dodatečně identifikováni), dát text do zalepené obálky a nadepsat **Soutěž PORGazeenu**.
- 4) poslední termín odevzdání rukopisu je 23. ledna 1998 do kastlíku ve sborovně PORGu (doručit může i spolužačka/spolužák).

Příspěvky vyhodnotí nestranná porota (mimo redakci *PORGazeenu* a PORG) a poté 3 nejlepší budou otištěny v *PORGazeenu*. Celý soubor pak bude předán redakci *PORGazeenu*, který může dle uvážení zařadit další povídky, případně ze všech sestavit samostatný sborník (přílohu) atd.

Mnoho zdaru všem přeje za LIBRI dr. Faust

P. S. Pokud nemáte počítač s CD ROMem, nevěšte hlavu. Třeba výhra donutí vaše rodiče, aby vám ho koupili, nebo aspoň získáte dárek pro své přátele.
P. S. S. Doufáme, že dostaneme aspoň tři povídky, aby bylo komu ceny předat!